

FLYING DUTCHMAN

Magazine voor Flying Blue-deelnemers Voorjaar 2019

Exclusief
VAN KLM
VOOR U

SPRANKELEND VALENCIA

Charmeur aan de
Spaanse oostkust

LEVE LAS VEGAS

Natuurparken
& toprestaurants

GRENZELOOS PIONIEREN

Groots denken met entrepreneur
Laurens Groenendijk

Constellation
★
Manhattan

ALESSANDRA AMBROSIO'S
CHOICE

Ω
OMEGA

Steltman collection / Handmade in the Steltman workshop
White gold ring set with 4.21ct Paraiba tourmaline, pavé set with diamonds and Paraiba tourmalines

Plaats 26
2513 AE The Hague
The Netherlands
tel +31 70 346 96 01
juwelier@steltman.nl

WWW.STELTMAN.NL

Steltman
ATELIER - JEWELRY - WATCHES

BY APPOINTMENT TO THE COURT
OF THE NETHERLANDS

THE LEGEND AMONG ICONS.

—— **Portugieser Annual Calendar. Ref. 5035:** It took Portugal's ocean-going heroes centuries to become legends; IWC's Portugieser took just over 75 years. For it is that long since the appearance of the first IWC Portugieser with a pocket watch movement marked the beginning of a new legendary era. And that revolutionary step forward is still mirrored today in the IWC-manufactured 52850 calibre. The fact that innovative new technology no longer needs an eternity to achieve legendary status can be seen in the annual calen-

dar, where the month, date and day can be read off at a glance. **IWC. ENGINEERED FOR MEN.**

Mechanical IWC-manufactured movement 52850 calibre · Pellaton automatic winding · 7-day power reserve · Power reserve display · Annual calendar with displays for the month, date and weekday · Small hacking seconds · Breguet spring · Rotor with 18-carat gold medallion · Sapphire glass, arched edge, antireflective coating on both sides · See-through sapphire-glass back · Water-resistant 3 bar · Diameter 44.2 mm · Stainless steel

IWC Pop-Up Boutique
Amsterdam, Schiphol Airport
Lounge 2, Non-Schengen
+31 20 40 599 20

IWC
SCHAFFHAUSEN

Harm Kreulen,
Directeur KLM Nederland.

Coverstory

Spectaculaire nieuwe bezienswaardigheden, de Turia-tuinen en de futuristische gebouwen in Ciutat de les Arts i les Ciències van architect Santiago Calatrava gaven Valencia de afgelopen decennia een nieuwe impuls. Voor Flying Dutchman aanleiding om een weekend lang op ontdekkingsstocht te gaan in deze wervelende kuststad.

Beeld: Ester Gebuis (portret Harm Kreulen), Alamy (cover).

Vliegende start

Vandaag de dag is een wereld zonder luchtvaart niet meer voor te stellen, echter nog niet zo lang geleden stond de luchtvaart nog in de kinderschoenen. De eerste luchtverkeertentoonstelling in Nederland vond honderd jaar geleden in 1919 plaats in Amsterdam (ELTA). Dit honderdjarig jubileum willen wij niet onopgemerkt voorbij laten gaan. Zo worden in maart een speciale postzegel en een herdenkingsmunt onthuld. Ook KLM viert in oktober van dit jaar haar honderdjarig bestaan en is daarmee de oudste nog onder haar oorspronkelijke naam opererende luchtvaartmaatschappij. Iets waar wij als Nederlanders trots op mogen zijn. Met een thuismarkt van slechts 17 miljoen inwoners en zonder binnenlands netwerk is KLM er in geslaagd om al die jaren een leidende rol in de internationale luchtvaart te vervullen. Een mooi moment om samen met u terug te kijken op ons verleden, maar vooral ook om vooruit te kijken naar de toekomst. Al die tijd brachten wij u naar de mooiste bestemmingen en dat blijven we doen. Om dat te onderstrepen, presenteren wij in maart een nieuwe KLM-campagne waarin wij laten zien dat KLM uw wereld graag groter maakt. Dat doen we met nieuwe bestemmingen (lees de uitgebreide city guide over Las Vegas op pag. 47), maar ook met uitdagende partnerships. Zo is KLM vanaf maart titelsponsor van de Urban Trail Series, een serie runs in 13 steden in Nederland. Waar KLM honderd jaar geleden pionierde in de luchtvaart, doet ondernemer Laurens Groenendijk nu hetzelfde in de ruimtevaart. Reden genoeg om hem te interviewen over zijn ondernemersvuur en hang naar avontuur (kijk op pag. 32). Verder in deze editie reizen we af naar Buenos Aires, gaan we op ontdekkingsstocht in Valencia en tippen we fijne adressen in Warschau. Hopelijk inspireert deze editie van Flying Dutchman u om erop uit te trekken en prachtige KLM-bestemmingen te verkennen.

Veel leesplezier!

Harm Kreulen
Directeur KLM Nederland

**3X
BLAUW IN
HET KORT**

Wist u dat u op intercontinentale vluchten een reiswieg voor uw kind kunt reserveren? U vindt dit en nog meer slimme tips op: klm.nl/reizen-met-kinderen

Ooit werden ze gebruikt om vliegtuigladings mee vast te zetten, nu zijn de oude KLM-spanbanden verwerkt in trendy tassen en kussens. De items zijn verkrijgbaar in de Flying Blue Store. store.flyingblue.nl

Om uw reis zo soepel mogelijk te laten verlopen, ontwikkelde KLM een handige app. Zo heeft u alle vluchtinformatie bij de hand - waar en wanneer u maar wilt. Beschikbaar voor Android en iPhone. klm.nl

In dit nummer

CHECK-IN

Van expo's en festivals tot musea en hotels. De mooiste reisinspiratie voor uit én thuis.

CITY GUIDE

Warschau
Anton Pieckachtige straatjes en historische allure; maak kennis met charmant Warschau.

Las Vegas
De stad van het amusement is omringd door adembenemende natuurparken.

VLIEGENDE HOLLANDER

Laurens Groenendijk
Ondernemer Laurens Groenendijk pioniert met nanosatellieten in de ruimte.

IN THE PICTURE

Food
Innovatief dineren op topniveau in Wenen.

Sport
De mooiste marathon ter wereld in Kaapstad.

Design
Hedendaagse kunst en design tijdens Art Dubai.

Natuur
De bloei van de roze kersenbomen in Tokio.

REISVERHAAL

Buenos Aires
Kleurrijk en eclectisch: Flying Dutchman's Marieke Verhoeven neemt u mee naar de onbetwiste tangohoofdstad van de wereld.

Valencia
Met innovaties op het gebied van cultuur, architectuur en cuisine is Valencia een van de populairste Spaanse weekendbestemmingen van het moment. Ga op ontdekkingsstocht.

KLM FOR YOU

Nieuws

Flying Blue

Shop

Op Schiphol

Partners

Behind the scenes

Takes Care

Shop

DREAM TRIPS

Onvergetelijke droomreizen, samengesteld door verschillende reisaanbieders voor Flying Dutchman-lezers.

Colofon

Flying Dutchman is een kwartaaluitgave voor frequent flyers van KLM.

Uitgave KLM Nederland, Amsterdamseweg 55, 1182 GP Amsterdam, fdmagazine@klm.com
Bladmanager KLM Eefje Brugmans
Concept en realisatie Hearst Create Spaklerweg 52, 1114 AE Amsterdam flying-dutchman@hearst.nl
Content Director Alexandra de Jong
Art Director Karon Lastdrager
Content Lead Joanne Wieren
Beeldredacteur Monique Kolmeijer
Vormgever Lisa Beijers
Client Partner Soraya Lagcher-Lanting (a.i.)
Productie Hans Koedijker

Aan dit nummer werkten mee
Mirjam Bleeker, John Edwards, Emma van Egmond, Fadoua el Harrak, Kim van der Hoeven, Christine van der Hoff, Aisling Kieft, Annette Lavrijsen, Annemarie Maarhuis, Natascha Mijnhart, Ymke Pas, Yara Schotsman, Tom Springveld, Joy Storimans, Jerome Thenu, Marieke Verhoeven, Eline Visscher, Soumaya Zaroual.

Flying Blue - Service Centre
(020) 4 747 747
E-mail: via klm.nl >Klantenservice > Flying Blue

Adreswijzigingen Flying Blue-deelnemers
klm.nl >Flying Blue > Uw account > Profiel bijwerken.

KLM Reserveringen
(020) 4 747 747 (24/7), klm.nl

KLM Customer Care
(020) 4 747 747
E-mail: via klm.nl > Klantenservice > Klachten, restituties of complimenten > Customer Care. Of neem 24/7 contact op met KLM via WhatsApp, Facebook, Messenger of Twitter.

Correspondentie Flying Dutchman
fdmagazine@klm.com

Advertentieverkoop
giO media:
Giovanni Angiolini,
+31 622 238 420, giovanni@gio.media
Bianca van der Maat,
+31 650 499 005, bianca@gio.media

Aanvragen Dream Trips
Salesmanager travel market
Fadoua el Harrak, +31 623 092 312
fadoua.el.harrak@hearst.nl

Published by
Hearst Media Nederland C.V.
Spaklerweg 52, 1114 AE Amsterdam
CEO Luc van Os

Copyright
© 2019 Hearst Media Nederland C.V.
Niets uit deze uitgave mag geheel of gedeeltelijk worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar worden gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

In verband met mogelijke wijzigingen en eventuele zetfouten kunnen geen rechten worden ontleend aan de in deze uitgave vermelde prijzen en gegevens.

You never actually own
a Patek Philippe.

You merely look after it for
the next generation.

PATEK PHILIPPE
GENEVE

Begin your own tradition.

Schaap en Citroen
Amsterdam, P.C. Hooftstraat 40
schaapcitroen.nl

Leon Martens
Maastricht, Stationsstraat 39-41
leonmartens.com

Schaap en Citroen
Rotterdam, Kruiskade 98
schaapcitroen.nl

Steltman Watches
Den Haag, Plaats 16
steltman.nl

Annual Calendar Ref. 5205G

MR MARVIS
AMSTERDAM

SUMMER IS CALLING

Begin de zomer goed met de perfecte shorts van MR MARVIS. De ultieme fit, keuze uit meer dan 30 kleuren, superzachte stretch katoen, deels elastieke broekband & met rits afsluitbare verborgen broekzak maken MR MARVIS shorts onmisbaar. Kom in de #MRMARVISMOOD en maak jouw zomer onvergetelijk.

BESTEL DE PERFECTE SHORTS OP [MRMARVIS.COM](https://mrmarvis.com)

HANDGEMAAKT
IN PORTUGAL

VERKRIJGBAAR IN
30+ KLEUREN

ELASTIEK IN BROEKBAND
VOOR ULTIEME FIT

VERBORGEN ZAK
MET RITS

GRATIS VERZENDEN
& RETOUR

BESTEL NU JOUW MR MARVIS SHORTS OP [MR MARVIS.COM](https://mrmarvis.com)

alleen verkrijgbaar online

Check-in

Van exposities tot musea en de mooiste hotels. Reisinspiratie voor uit én thuis.

Op zoek naar een slaapplek binnen Europa? Deze bijzondere hotels zijn net geopend en stuk voor stuk een bezoek waard.

Historische allure in Noorwegen
Ooit huisde in het historische gebouw van boetiekhotel Amerikalinjen in Oslo het hoofdkwartier van de Noorwegen-Amerika Lijn. Wie goed oplet, vindt in het hotel talloze verwijzingen naar dat roemrijke verleden. Zo is het design van de

glazen in de sfeervolle cocktailbar Pier 42 geïnspireerd op het vintage glaswerk van luxe cruiseschepen uit de jaren vijftig. amerikalinjen.com

De ogen uitkijken in Spanje
Hotel Sir Victor is met zijn in het oog springende gevel van golvende panelen al een bezienswaardigheid op zich. En dan ligt het hotel ook nog eens in Barcelona's modernistische wijk l'Eixample, die vol staat met iconische gebouwen. Vanaf het

dakterras (met rooftop pool!) is er bijvoorbeeld een fenomenaal uitzicht op de Casa Milà en de Sagrada Família. Het hotel heeft lichte kamers, een moderne spa en een bibliotheek. sirhotels.com

Pure wellness in Kroatië
Bij Grand Park Hotel Rovinj pakken ze graag groots uit. Letterlijk. De spa beslaat twee verdiepingen. Met drie zwembaden, drie Finse sauna's, een ijskoud dompelbad, een buitentuin, een speciaal huidlaboratorium en tientallen behandelingen – van hotstonemassages tot *body rubs* met grappa (!) – is het niet moeilijk hier volledig tot rust te komen. Ook de suites zijn ruim, met gigantische ramen die uitkijken op de haven en de Adriatische Zee. maistra.com

59%
van de reizigers begint tussen de een en drie maanden voor vertrek met het uitzoeken van een reis

Bron: tripadvisor.nl

Tekst: Joanne Wieren. Beeld: Maistra Hospitality Group (Grand Park Hotel Rovinj), Rafael Vargas (Sir Victor).

Melbourne • Bologna • Parijs

DE SPORT
ACHTERNA

Belangrijke sportwedstrijden van heel dichtbij beleven: het levert gegarandeerd reiservaringen op om nooit te vergeten.

Als de bliksem
Helmut Marko, baas van Red Bull Racing, wil van Max Verstappen de jongste Formule 1-wereldkampioen ooit maken. Tijdens de Grand Prix van Australië in Melbourne wordt traditiegetrouw het seizoen weer geopend en daar kan Max zijn stappen in die richting zetten.
17 maart. formula1.com

Langs Italiaanse trekpleisters
Met een openingsetappe door het historisch centrum van Bologna, de beklimming van de steile Colle della Guardia en een finish midden in het Romeinse amfiteater van Verona is het zeker geen straf om het wielerpeloton tijdens de Giro d'Italia achterna te reizen.
11 mei t/m 2 juni. giroditalia.it

Matchpoint
Tennisster Kiki Bertens sleepte de afgelopen jaren mooie prijzen in de wacht, maar een grandslamtrofee ontbreekt vooralsnog in haar kast. Gaat ze daar tijdens het grandslam-toernooi Roland Garros wellicht verandering in brengen?
20 mei t/m 9 juni. rolandgarros.com

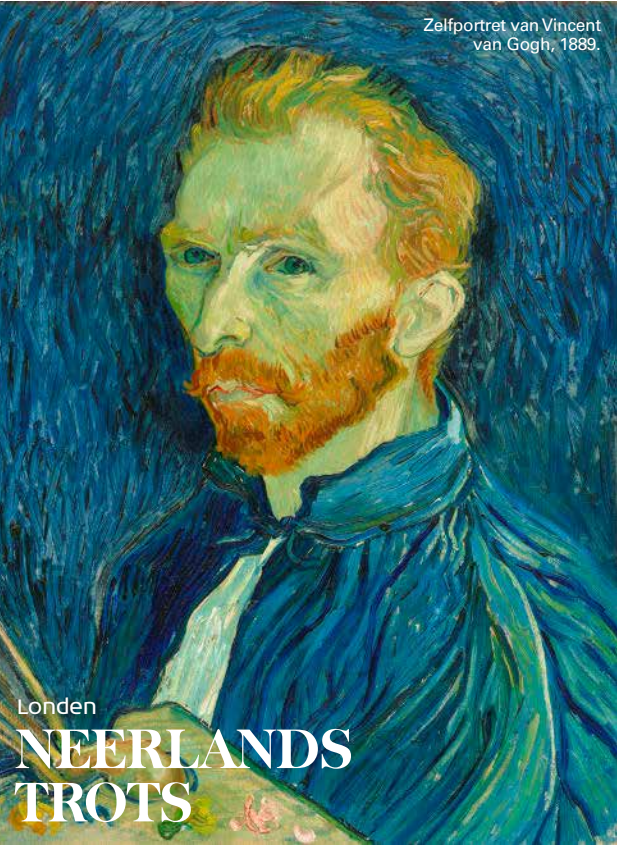

Kiki Bertens.

Gadget
KLEIN & FIJN

Reismerk Eastpak vroeg het Frans-Japanse modehuis Maison Kitsuné om hun klassieke trolley (en nog vijf andere modellen) in een nieuw jasje te steken. Het *limited-edition* resultaat is het bewijs dat functionaliteit en stijl prima hand in hand gaan. De trolley past in de handbagagebakken en is lichtgewicht, waterafstotend en voorzien van een eigentijdse ‘Camo Fox’-print.
€ 190. eastpak.com.

Zelfportret van Vincent van Gogh, 1889.

Londen
NEERLANDS
TROTS

Hij verkocht tijdens zijn leven slechts één schilderij, maar na zijn dood groeide Vincent van Gogh uit tot een van de grootste kunstschilders aller tijden. Nu brengt het Tate Modern in Londen een ode aan de kunstenaar door 45 van zijn werken samen onder één dak te tonen. In de expositie is ook werk te zien van Francis Bacon, David Bomberg en andere Britse kunstenaars die zich door Van Gogh lieten inspireren.
Van Gogh and Britain. Van 27 maart t/m 11 augustus 2019. Tate Modern.

56%
van de
Nederlanders
vindt de voorpret
van een vakantie
nog leuker dan
de reis zelf

Bron: booking.com

Tokio • Parijs • Londen
VERBORGEN PARELS

De allerbeste sushi ter wereld is te vinden in een onooglijk klein restaurant in een metrostation van Tokio. Nog veel meer onbekende, maar gouden adressen staan in de onovertroffen stadsgidsen van *Eat like a local*.
€ 12,50 per stuk. Kosmos Uitgevers.

Beeld: Getty Images (Kiki Bertens), Shutterstock (Krakau), iPhone), Kosmos Uitgevers (Eat like a local), Taschen (Jean-Michel Basquiat), National Gallery of Art, Collection of Mr. and Mrs. John Hay Whitney (van Gogh).

Krakau

KUNST &
GESCHIEDENIS

Ondernemer Radosław Fronc (43), eigenaar en oprichter van 11 restaurants in Krakau (waaronder Wesele, La Grande Mamma en Kogel Mogel), is geboren en getogen in Krakau. Hij kent de Poolse stad dan ook op zijn duimpje.

Wat maakt Krakau een interessante bestemming?
“Krakau is één groot openluchtmuseum, met op elke straathoek een bijzonder monument. Mijn persoonlijke favorieten zijn de lakenhal op de Grote Markt, Ulica Grodzka (een van de oudste straten van Krakau) en de imposante Mariakerk met haar vele kunstschaten. Vanuit de kerktoeren wordt al sinds de 14e eeuw elk uur dezelfde melodie op een trompet gespeeld. Als ik in de buurt ben, blijf ik altijd even luisteren.”

Welke lokale delicatessen mogen we niet overslaan?
“De traditionele Poolse keuken kent veel authentieke gerechten, zoals *zurek* (zure roggesoep met vlees en ei). Zelf ben ik gek op de ambachtelijk gegrilde schapenkaas uit het Tatragebergte. Verder is het de moeite waard om een lokale wijn te proeven, bijvoorbeeld *winnica adoria*.”

Naar welk cultureel hoogtepunt kijkt u uit?
“Het Krakow Film Festival, van 26 mei tot en met 2 juni, want ik ben een groot film liefhebber. Het sluit bovendien af met een grote drakenparade door de stad, het hoogtepunt van het jaar voor mijn kinderen. Volgens een Poolse legende leefde er in een grot onder de Wawelheuvel ooit een draak. Rond die heuvel (en het kasteel erbovenop) ontstond uiteindelijk Krakau. Elk jaar is er tijdens de parade vuurwerk, een lasershow en livemuziek.”
stedentrips.klm.com

KLM vliegt 2 à 3 keer per dag naar Krakau.
Vluchtduur 1 uur en 55 minuten.

SLIM
OP REIS
Deze reisapps maken
het leven van
reizigers nét een
beetje makkelijker.

Wegwijzer
De app Moovit werkt net als 9292, maar dan met wereldwijde dekking in meer dan 2200 steden. Zo is het plannen van een treinreis door Chili of een busrit in Moskou in een handomdraai geregeld. Ook handig: de app geeft aan wanneer het tijd is om uit te stappen.

Waar is de wifi?
Eindeloos zoeken naar een wifihotspot in een buitenlandse stad hoort met de app Wifinity voorgoed tot de verleden tijd. De app toont welke beveiligde netwerken bij u in de buurt zijn en geeft er gratis het wachtwoord bij.

Beide apps zijn gratis en geschikt voor Android en iOS.

“Ik probeer niet
aan kunst te
denken als ik aan
het werk ben, maar
aan het leven”

JEAN-MICHEL BASQUIAT

New York

BRILJANTE
BASQUIAT

Dankzij zijn ruwe, expressieve schilderijstijl en extravagante levenswijze groeide graffitiartiest Jean-Michel Basquiat in de jaren tachtig binnen een paar jaar uit tot absolute ster van de New Yorkse kunstscene. Hij werkte samen met Andy Warhol, stond als 25-jarige al op de cover van The New York Times Magazine en had tentoonstellingen in de meest toonaangevende galerieën. Zijn streetart is grotendeels verdwenen, maar zijn invloed is nog altijd terug te vinden in hedendaagse muziek en kunst. Zijn meest baanbrekende schilderijen en tekeningen staan in dit koffietafelboek.
Jean-Michel Basquiat. Hans Werner Holzwarth, Eleanor Nairne. € 137. Taschen.

oud & nieuw

Restaurant Steirereck – gevestigd in een intrigerende kubus in het Weense Stadtpark – is al generaties lang in handen van de familie Reitbauer. Het is waarschijnlijk de reden dat het restaurant, met twee Michelinsterren, even vernieuwend als traditioneel is. De innovatieve keuken werkt veel met vergeten groenten van het Oostenrijkse platteland, zoals schorseneer en zuring, maar op het lunchmenu prijkt óók een degelijke wienerschnitzel.

steirereck.at

Nu naar Wenen ✈

Vanaf 7.500 Miles.

KLM vliegt 4 keer per dag naar Wenen.

Vluchtduur 1 uur en 45 minuten.

- De afstand van de luchthaven tot Wenen is 20 kilometer.
- Elk halfuur gaat een trein naar station Wien Mitte, reistijd: 16 minuten.

Beeld: Restaurant Steirereck

P R I V I U M

Live life in the fast lane

Maak van reistijd relaxtijd met Privium. Dan parkeert u vooraan, heeft u voorrang bij security en passeert u vliegensvlug de grens met irisscan zowel bij vertrek als aankomst. In onze exclusieve lounges geniet u van een drankje en het uitgebreide buffet. Volop kans om te ontspannen of nog wat werk te doen.

Word lid voor € 215,- per jaar
of probeer Privium 4 maanden voor € 89,-

schiphol.nl/privium

Travel with speed and comfort at Amsterdam Airport

Schiphol

The logo for '24 Kitchen' features a large white number '24' with a small green leaf icon above the '4', and the word 'Kitchen' in white below it, all set against a teal background.

24
Kitchen

The background of the left page is a promotional image for 'Miljuscha in Japan'. It features two women: on the left, a Japanese woman in a white kimono with a red floral pattern and a traditional black headpiece adorned with yellow flowers; on the right, a woman with long brown hair wearing a black kimono with a red cherry blossom pattern. A large red circle with the Japanese characters '日本' (Japan) is centered over the image.

MILJUSCHKA
IN
JAPAN

**OP ZOEK NAAR
CULINAIRE PERFECTIE**

ELKE MAANDAG 22.00

Wonderschoon Warschau

Van weelderige hotels en paleizen tot kleurrijke kunst en creatieve broedplaatsen in oude fabriekspanden. Na een veelbewogen twintigste eeuw herrijst Warschau als bruisend centrum van Midden-Europa.

TEKST **ELINE VISSCHER**

Warschau telt niet één, maar twee centra: het oude en het nieuwe. Feitelijk zijn ze allebei relatief nieuw, want de stad werd in 1945 vrijwel compleet verwoest. Het ‘oude’ centrum, de wijken Stare Miasto en Nowe Miasto, is na de oorlog in oude glorie hersteld aan de hand van achttiende-eeuwse schilderijen en schetsen. De Anton Pieckachtige straten en pleinen zijn het best te voet te verkennen. Op de Oude Markt start de Koninklijke Route: een brede straat langs de universiteit, kathedralen en de paleizen. Hier en daar klinkt een Chopin-symfonie uit luidsprekers in bankjes op straat. Componist Frédéric Chopin werd dicht bij Warschau geboren, en daar is de stad dan ook behoorlijk trots op. Zo’n twee kilometer verderop markeren wolkenkrabbers het nieuwe, moderne centrum van de stad, met als middelpunt het Paleis van Cultuur en Wetenschap. Rondom de metrostations manoeuvreren de studenten, dagjesmensen en zakenlui langs straatmuzikanten en eetkraampjes. In de omliggende straten is het goed shoppen en vind je naast de bar mleczny’s (klassieke

Hier en daar klinkt een Chopin-symfonie uit luidsprekers op straat

Poolse snelbedieningsrestaurants) ook veel trendy eetcafés. Zet voor het vooroorlogse Warschau koers naar de wijk Praga, aan de overkant van de rivier. Praga bleef als een van de weinige wijken intact tijdens de oorlog en is het creatieve district van de stad. De ene na de andere hippe kroeg en club opent hier en kunst kleurt de straten. Pronkstuk van de wijk is Soho Factory, een artistieke broedplaats waarin kunstgalerieën, conceptstores, restaurants én het Neon Museum zijn gehuisvest. De plek illustreert de opleving van Warschau in de laatste decennia.

Praga.

Hala Koszyki.

Vincent.

Polska Różana.

ETEN & DRINKEN

To Lubię ¹
Verborgen achter een zware deur in een kerktoeren schuilt dit sfeervolle café voor ontbijt, lunch of high tea. De uitgestalde taartjes, versgeperste sappen en croissants met jam steken mooi af tegen de witte muren en donkere houten meubels.
Freta 8

Vincent ²
Dit eetcafé dankt zijn bestaan aan Fransman Vincent Gauthier, die in 2008 de eerste Franse bakkerij-pâtisserie in de stad opende. Bistro-stoelen en termen als *cuisine* en *bon appétit* op grote krijtborden aan de muur maken het Franse gevoel compleet – en met de muziek van

Zaz op de achtergrond smaken de baguettes en pains au chocolat nog lekkerder.
O.a. Chmielna 21 en Nowy Świat 62

Manekin ³
Deze Poolse crêperie is razend populair – er staat vaak een rij tot buiten – en niet zonder reden: er is keuze uit tientallen hartige en zoete crêpes, van een pannenkoek Bolognese of Mexicaans, tot een crêpe met Nutella.
Marszałkowska 140, Plac Konstytucji 5

Hala Koszyki ⁴
Dit is een industriële, eigentijdse markthal waar locals van alle leeftijden aan de bar of de hoge statafels

een hapje eten. Of de voorkeur nu uitgaat naar sushi, curry of een burger: de hal heeft allerlei minirestaurants onder één dak met gerechten van over de hele wereld.
Koszykowa 63

Polska Różana ⁵
Naast de typisch Poolse gerechten op het menu zoals pierogi (met vlees of groente gevulde dumplings) en hartige crêpes, wordt de ambiance bepaald door een overvloed aan bloemen. Op de schilderijen en de gordijnen, maar ook staan er veel boeketten in het restaurant. Op warme dagen is het goed toeven in de tuin.
Chocimska 7

Zet voor het vooroorlogse Warschau koers naar Praga, het creatieve district van de stad

- 1 To Lubie
- 2 Vincent
- 3 Manekin
- 4 Hala Koszyki
- 5 Polska Różana
- 6 Łazienki Park
- 7 Daktuin Universiteit van Warschau
- 8 Polish Vodka Museum
- 9 Hotel Bristol
- 10 InterContinental Warsaw
- 11 SleepWell Apartments
- 12 Warsaw Uprising Museum
- 13 Paleis van Cultuur en Wetenschap
- 14 Neon Muzeum
- 15 Polin
- 16 Copernicus Science Centre
- 17 Dollhouse Museum
- 18 ZOO Warszawa

Hotel Bristol.

Beeld: Alamy (Praga), Piotr Haltof (Polska Różana), Shutterstock (Łazienki Park), Zbyszek Just (SleepWell Apartments), Marcin Oliva (Soho Factory), Polin (Polish Vodka Museum), Filip Kwiatkowski (Hotel Bristol).

SleepWell Apartments.

Łazienki Park.

DOEN

Łazienki Park ⁶
In de achttiende eeuw was het de residentie van de Poolse koning Stanisław August, inmiddels is het een van de mooiste stadsparken van Warschau. 's Zomers zijn er elke zondag gratis Chopin-concerten te bezoeken.

Daktuin Universiteit ⁷ van Warschau
Een oase van rust midden in de drukke stad. De tuin van een hectare geeft uitzicht over de rivier de Wisła en de skyline van Warschau. Ideaal om het stadse rumoer even te ontvluchten.
Dobra 56/66

Polish Vodka Museum ⁸
Wist u dat 'wodka' in het Pools 'watertje' betekent? Een tour door het Polish Vodka Museum geeft een compleet beeld van de geschiedenis van de sterke drank – met uiteraard de mogelijkheid om te proeven.
Szumulowizna

SleepWell Apartments ¹¹
Appartementencomplex met veel charme op loopafstand van Stare Miasto en Nowe Miasto.
Nowy Świat 62

Polish Vodka Museum.

SLAPEN

Hotel Bristol ⁹
Al sinds 1901 een van de meest majestueuze gebouwen aan de Koninklijke Route. Het art-deco-interieur is net zo elegant als de rijk gedecoreerde gevel.
Krakowskie Przedmieście 42/44

InterContinental ¹⁰
Dit luxe hotel kijkt uit over de hele stad, met het imposante Paleis van Cultuur en Wetenschap groot op de voorgrond.
Emilii Plater 49

SleepWell Apartments ¹¹
Appartementencomplex met veel charme op loopafstand van Stare Miasto en Nowe Miasto.
Nowy Świat 62

Polin Museum.

CULTUUR

Warsaw Uprising ¹² Museum

Warschau is sterk verbonden met de Tweede Wereldoorlog, en voor altijd getekend door de Opstand in 1944. Het Uprising Museum vertelt over deze verschrikkelijke geschiedenis.

Grzybowska 79

Neon Muzeum.

Paleis van Cultuur ¹³ en Wetenschap

Handig voor het richtingsgevoel: dit 231 meter hoge bouwwerk is vanuit vrijwel de hele stad te zien. In het gigantische paleis zijn onder andere theaters, musea, danszalen en een bioscoop gevestigd. Het panoramaterras op de dertigste verdieping geeft bovendien een weids uitzicht over de stad en omgeving.

Plac Defilad 1

Neon Muzeum ¹⁴

In de jaren zestig en zeventig domineerden flikkerende neonborden het straatbeeld van Warschau. Met de val

van het communisme ging deze felverlichte kunst helaas verloren. Gelukkig is het nu verzameld in dit museum, in de hippe wijk Praga.

Soho Factory, Mińska 25

Polin ¹⁵

Dit museum, ook wel het Museum voor de Geschiedenis van de Poolse Joden genoemd, vertelt hoe Joden zich vanaf de Middeleeuwen in Midden-Europa vestigden. Het museum staat midden in het voormalige Joodse getto. De tweede helft van de expositie is gewijd aan de Holocaust.

Anielewicz 6

DOEN MET KINDEREN

Op ontdekkingstocht ¹⁶

Hoe stijgt een luchtballon op en hoe werken magneten? In het Copernicus Science Centre dagen meer dan 200 interactieve proeven jong en oud uit om samen te ontdekken, te spelen en te leren. Maak in het Planetarium een raketlancering mee en loop door de elektrische wereld van het High Voltage Theatre. De allerkleinsten vermaken zich intussen in de ontdekspeelplaats Buzzz! Gallery.

Wybrzeże Kościuszkowskie 20

Poppenspel ¹⁷

Een Indische tempel, een ouderwetse slagerij en een schoolklasje: in de poppenhuizen van het Dollhouse Museum komen verhalen tot leven. Een droom voor ieder kind én iedere volwassene met een rijke fantasie.

Plac Defilad 1

Naar de dierentuin ¹⁸

Warschau staat bekend om zijn uitgestrekte stadsparken, en de dierentuin in de wijk Praga is daar een van. De ZOO Warszawa telt bijna 3000 dieren van 500 verschillende soorten, waaronder zebra's, jaguars en neushoorns. Bijzonder: tijdens de Tweede Wereldoorlog doken honderden Joden onder in de dierenhokken. Die verzetsdaad werd verfilmd in de film *The zookeeper's wife* (2017).

Ratuszowa 1/3

Nu naar Warschau ✈

Vanaf 13.000 Miles.
KLM vliegt 3 keer per dag naar Warschau.
Vluchtduur 2 uur.

- De afstand van de luchthaven tot het centrum is 11 kilometer.
- Elke 15 minuten vertrekt er een trein van de luchthaven naar het centraal station. Reistijd 20 minuten.

Beeld: M. Starowińska, D. Golik / Polin Museum of the History of Polish Jews, Nean Museum.

Caruzo, design Frans Schrofer

In elke
Leolux
schuilt
een
leeuw.

Leolux

Always notice Leolux

STAD VOL TEMPERAMENT

Van de art nouveau-architectuur in Recoleta en tango-
shows in de straten van San Telmo tot de hippe
koffiebars en conceptstores in Palermo Soho: een
bezoek aan **Buenos Aires** is als een reis door de tijd.

TEKST MARIEKE VERHOEVEN

La Boca.

Palermo Soho.

Beeld: Mirjam Bleeker.

D

De glamoureuze Avenida Alvear, de straat die leidt naar de befaamde begraafplaats Cementerio de la Recoleta – waar onder meer het graf van Argentinië’s heldin Eva Perón te vinden is – ligt er verlaten bij op deze vroege zaterdagochtend. Wie door zijn wimpers kijkt, waant zich dankzij de rijkversierde herenhuizen en lantaarnpalen in art-nouveaustijl in het Parijs of Madrid van begin 20^e eeuw. Het geluid en aanzicht van de keurig geklede conciërges die stoepen vegen en deurposten poetsen, dragen bij aan de nostalgische sfeer. Op het mooie pleintje naast de begraafplaats zit een jongen op een bankje de biografie van Tesla-oprichter Elon Musk te lezen tussen de imposante platanen, en op het terras van keten Le Pain Quotidien geniet een jong

gezin van een typisch Argentijns ontbijt van *medialunas* (kleine, vaak gezouten croissants) met *dulce de leche*, een toffeeachtige spread van gecondenseerde melk waar vrijwel alle Argentijnen gek op zijn. Zo ontwaken de ‘*porteños*’ – zoals de locals zichzelf noemen vanwege de geschiedenis als havenplaats – in het weekend in de wijk Recoleta, het chicste deel van de stad. Tot de officiële onafhankelijkheid van Spanje in 1853 is Buenos Aires niet veel meer dan een slaperige havenplaats. Maar als de stad tussen 1880 en 1920 een economische opleving doormaakt en Argentinië zelfs tot de tien welvarendste landen van de wereld behoort, wordt Buenos Aires een populaire bestemming voor Europeanen die op zoek zijn naar een beter bestaan. Terwijl de armere bevolking achterblijft rond de oude haven, waar zich nu de wijken La Boca en San Telmo bevinden, worden in het groene achterland (de huidige wijken Recoleta en Palermo) brede boulevards aangelegd en statige herenhuizen gebouwd waar de nieuwe bourgeoisie in het begin van de 20^e eeuw haar intrek neemt.

Hip Palermo Soho

De architectuur en ook het uiterlijk van de gemiddelde *porteño* mogen dan wel behoorlijk Europees aandoen, Buenos Aires heeft inmiddels een eigen uniek karakter en een prettige mix van Zuid-Amerikaanse flair, historische allure en een energie die past bij de 21^e eeuw. De 20 (!) rijstroken van de 140 meter brede Avenida 9 de Julio, die het noorden van de stad met het zuiden verbindt, staan dagelijks vol hevig toeterend verkeer en leidt langs internationale hotelketens, winkelcentra en kantoorpanden. Maar wie de hoofdwegen vermijdt en de stad te voet of per fiets verkent, ervaart een prettige rust voor een stad van bijna drie miljoen inwoners.

“Buenos Aires verenigt het beste van alle wereldsteden,” zo vat taxichauffeur Alberto het terecht samen. “Het heeft de dynamiek van New York, de charme van Barcelona, en het nostalgische van Parijs. Ik woon hier al mijn hele leven, maar ik ontdek nog steeds nieuwe dingen.” We zijn van Recoleta op weg naar Palermo Soho, het hipste deel van de stad, waar jong Buenos Aires in het weekend te vinden is op terrassen, in boetieks en conceptstores en op Plaza Serrano, waar onafhankelijke designers met eigen stands hun kleding en accessoires verkopen. Het hoge hipstergehalte doet denken aan wijken als Williamsburg in New York en Shoreditch in Londen, met als grote verschil dat alles in Palermo nog enorm betaalbaar is voor de gemiddelde toerist. Voor een lokaal gebrouwen biertje of glas malbec en een goede burger of steak rekent men nog geen tien euro. Daarnaast is het originele karakter van de wijk met zijn licht vervallen huizen en half ontwortelde bomen in stand gehouden; zelfs internationale merken als Apple en Diesel hebben zonder al te veel ingrepen in oude panden hun intrek genomen.

Vooruitgang en melancholie

Als ik ’s avonds met local Denise op het terras van visrestaurant La Mar in Palermo Hollywood neerstrijk, komt het gesprek op politiek en de toekomst van het land, een dankbaar conversatieonderwerp voor veel Argentijnen. “Als je kijkt naar de relatief korte geschiedenis van ons land, staan we natuurlijk nog maar in de kinderschoenen. Geen wonder dat we de zaken nog niet helemaal op orde hebben. Maar de wil om te veranderen is er wel, vooral bij de jongere generaties.” Naast uitgebreid discussiëren over politiek, de toekomst van het land en voetbal (lokale clubs Boca Juniors en River Plate zijn historische aartsrivalen), ►

VOOR DE ZAKENREIZIGER

Urban Station

Met vijf verschillende locaties in de stad, waaronder in Palermo Soho en San Telmo, is Urban Station een professionele en prettige *co-working space* met een helder businessmodel. Van tevoren reserveren of een vaste werkplek boeken is niet nodig, bezoekers gaan simpelweg zitten, loggen in en betalen voor de tijd dat ze van de faciliteiten gebruikmaken. Leuke bijkomstigheid: er zijn ook fietsen te huur. enjoyurbanstation.com

Elena

Gevestigd in het luxe en iconische Four Seasons Hotel in Recoleta, serveert restaurant Elena het beste van de moderne Argentijnse keuken in een prettige setting. Overdag is Elena een populaire en perfecte plek voor zakenlunches. De uitgebreide brunch op zondag is een begrip onder locals. Aangezien Elena in de top 50 van beste restaurants in Zuid-Amerika staat, is reserveren wel aan te raden. fourseasons.com

Wijnbars

Argentijnen sluiten zelden deals voordat er eerst uitgebreid is gegeten en gedronken. Borrelen na werktijd is dan ook populair, zoals bij de stijlvolle wijnbar Vico op de grens van Palermo Soho en Villa Crespo. Vico schenkt wel 140 verschillende wijnen per glas en organiseert ook speciale wijnproeverijen. Een andere aanrader is Gran Bar Danzon in Recoleta, een klassieke wijnbar met een 18 meter lange bar en maar liefst 300 wijnen op de kaart. vicowinebar.com.ar granbardanzon.com.ar

♥ KLM crew favourite

Cabin crew member Rose Baumgartner: "Er is in Buenos Aires genoeg culinairs te ontdekken, maar toch zijn we met de crew eens buiten de stadsgrenzen op zoek gegaan naar de ultieme lunchplek. Die vonden we bij Gato Blanco in Tigre. Het is even reizen (een uurtje met de trein en vervolgens nog een klein uur met een open boot), maar dan zit je wel op een heerlijk, schaduwwijk terras aan een perfecte steak met een glas malbec. Genieten!"

ETEN

La Mar

Opgericht door de bekende Peruviaanse chef Gastón Acurio, serveert La Mar in Palermo Hollywood heerlijke ceviches en andere visgerechten. lamarcebicheria.com.ar

El Baqueano

Het menu van dit moderne restaurant in San Telmo wisselt wekelijks en alle ingrediënten zijn vers en lokaal. restoelbaqueano.com

Pulpería Quilapán

Gevestigd in het oudste pand van San Telmo, gerund door een Franse chef, serveert Pulpería Quilapán eerlijk eten. pulperiaquilapan.com

Niño Gordo

Modern Aziatisch eten, een uniek interieur en hippe clientèle maken restaurant Niño Gordo een absolute aanrader om te bezoeken.

Palermo
Hollywood.

Beeld: Mariëke Verhoeven (links), Getty Images (rechts).

Plaza Dorrego Bar
in San Telmo.

“Buenos Aires
verenigt het
beste van alle
wereldsteden”

Palermo Soho.

Bij Café La Biela in Recoleta.

San Telmo.

gaan *porteños* ook graag en veel uit. Het avondeten gebeurt laat, vanaf een uur of negen à tien, en clubs stromen pas rond twee uur 's nachts vol. Het nachtleven speelt zich vooral af in Palermo, waar luxe clubs als Tequila, INK Buenos Aires en Rosebar de jonge elite van de stad bedienen. Maar één dans wordt op alle uren van de dag wel ergens in de stad door jong en oud gedanst en dat is natuurlijk de tango. Ooit populair geworden in geheime bars in La Boca en San Telmo, de oudste wijken van de stad, is de intieme partnerdans en muziek, meestal minimaal ondersteund door een bandoneonspeler en zanger(es), uitgegroeid tot een nationale trots. “Tango is pure romantiek en nostalgie,” mijmert Denise. “Juist daarom zijn Argentijnen er gek op; ondanks ons verlangen naar vooruitgang zijn we nu eenmaal een melancholisch volkje.”

Struinen door San Telmo

Nog altijd zijn La Boca en San Telmo de wijken waar de tango het meest zichtbaar is. Vooral op zondag zijn de vele tangoshows op straat een trekpleister, naast de markten waar antiek en lokale *arts and crafts* worden verkocht, waaronder veel sieraden gemaakt met de nationale roze edelsteen rhodochrosiet. Het historische deel van de verder arme wijk La Boca, waar ik de zondagochtend start, bestaat feitelijk uit één stratenblok met een prachtige ratjetoe van gekleurde huizen. Op straat wordt live tango gedanst en dansers nodigen het publiek uit om een paar pasjes te maken of op de foto te gaan. Geheel vrijblijvend is dat echter niet; een vergoeding wordt wel gewaardeerd. Het nabijgelegen San Telmo is een aanzienlijk grotere wijk met meer historische bezienswaardigheden, en voelt authentieker aan. Niet alleen wordt hier wél spontaan tango gedanst op straat, ook kun je zelf aan de slag bij verschillende tangoscholen en *milongas*, een lokale variant op de bar-dancing. Een groot deel van San Telmo

verandert op zondag in één grote straatmarkt, waar vooral veel lokale specialiteiten zoals *alfajores* (dubbele koekjes, meestal gevuld met *dulce de leche*) en *maté* (de kruidenthee die Argentijnen overal met zich meedragen in speciale bekertjes) worden verkocht. “Poncho Negro en Chimbote zijn de beste merken,” helpt de verkoper bij La casa del dulce de leche, de speciaalzaak waar je wel twintig soorten kunt proeven en kopen. “En wist je dat Argentijnen wel 3 miljoen *alfajores* per dag eten? Chachafas heeft de lekkerste,” tipt hij ook nog.

Vriendelijke locals

Porteños praten gepassioneerd en veel over hun stad, en zijn vaak nieuwsgierig naar de ervaringen van buitenlanders. Vooral taxichauffeurs zoals Alberto, maar ook Luiz, die zijn kantoorbaan verloor en nu noodgedwongen taxirijdt, en Federico, een jonge muzikant die eruitziet alsof hij uit de jaren zestig is weggelopen, wisselen graag gedachten en ervaringen uit. Of zoals Denise het verwoordt: “Soms voelen we ons letterlijk en figuurlijk ver verwijderd van de rest van de wereld, het is dan fijn om te horen dat buitenlanders zich hier thuis voelen.” En inderdaad, als ik Alberto iets later bel om me naar het vliegveld te brengen (Uber bestaat hier niet en er is geen treinverbinding met de stad), vraagt hij of ik snel weer terugkom. Het antwoord is “ja, graag”, maar dat wist Alberto natuurlijk allang. “Ik weet zeker dat je terugkomt. Iedere buitenlander die ik heb vervoerd, wordt verliefd op deze stad.” ■

Nu naar Buenos Aires ✈

- Vanaf 36.500 Miles.
- KLM vliegt 1 keer per dag naar Buenos Aires, vanaf april 2019 6 keer per week.
- Vluchtduur 13 uur en 50 minuten.
- De afstand van de luchthaven tot het centrum is 32 kilometer.
- Een taxirit duurt ongeveer 25 minuten bij normaal verkeer. U betaalt rond de 20 euro.

Beeld: Mirjam Bleker.

Recoleta.

SLAPEN

Hotel Faena

Gevestigd in het moderne zakendistrict Puerto Madero, biedt dit Philippe Starck-hotel ultieme luxe. Elke avond vindt hier ook een van de beste professionele tangoshows plaats. faena.com/buenos-aires

Casa Sur Palermo

Charmant boetiekhotel met stijlvolle kamers: een ideale uitvalsbasis voor alle activiteiten die de wijk Palermo Hollywood te bieden heeft. Er zijn ook gratis fietsen voor gasten. casasurhotel.com

Alvear Palace Hotel

Tophotel in een prachtig art-nouveau-pand in Recoleta is op loopafstand van vele bezienswaardigheden en biedt klassiek ingerichte kamers, een verwarmd zwembad en zelfs butlerservice. alvearpalace.com

SPEKTAKEL RUN

Op links slaan de woeste golven van de Atlantische Oceaan tegen de kliffen, rechts torenen de uitlopers van het Tafelgebergte hoog boven de kustweg uit. De slingerende Chapman's Peak Drive is misschien wel de indrukwekkendste passage van de 56 kilometer lange Two Oceans Marathon, jaarlijks op paaszaterdag in Kaapstad. Het parcours voert zowel langs de Indische als Atlantische Oceaan en staat bekend als de mooiste ter wereld.

twooceansmarathon.org.za

Nu naar Kaapstad ✈

Vanaf 32.000 Miles.
KLM vliegt dagelijks naar Kaapstad.
Vluchtduur 11 uur en 15 minuten.

- De afstand van de luchthaven tot het centrum van Kaapstad is 20 kilometer.
- Elk halfuur vertrekt er een bus naar Cape Town Civic Centre, in het stadscentrum: reistijd 30 minuten.

“Het is uniek om je eigen satellieten te zien vliegen”

Direct uit de schoolbanken begon Laurens Groenendijk (44) voor zichzelf. Inmiddels stuurt hij nanosatellieten de ruimte in met Hiber. Zijn ondernemingslust en positieve visie heeft hij van zijn vader, meent hij. “Blijf altijd geloven in een goede uitkomst.”

TEKST TOM SPRINGVELD FOTOGRAFIE ANNE TIMMER

Laurens Groenendijk is één brok energie. De boomlange ondernemer is nog maar net uit zijn auto gestapt of hij brandt al los over satellieten en raketlanceringen. Eenmaal binnen, met een kop koffie bij de hand, vertelt hij opgewekt en openhartig over de weg die hij tot nu toe heeft afgelegd. Wat blijkt: ondernemen is zijn tweede natuur. “Het ondernemerschap is me eigenlijk met de paplepel ingegoten door mijn vader, zelf ook ondernemer. Ik zie snel kansen en vind het leuk om aan te pakken. Na mijn studententijd ben ik meteen begonnen met ondernemen, dus eigenlijk kan ik zeggen dat ik nog nooit voor een baas heb gewerkt.” Het idee voor zijn eerste bedrijf ontstond tijdens een reis door Zuid-Afrika, waar hij op een gids met menu's van bezorgrestaurants stuitte. “Zoiets bestond in Nederland nog niet. Samen met een compagnon heb ik toen allemaal folders van pizzeria's verzameld. Daarmee zijn we naar uitgeverij Wegener gegaan. Daar vonden ze het concept van een gids met bezorgmenu's en kortingsbonnen een geweldig idee.” Hoe spectaculair zijn idee precies was, bleek toen de Britse bezorgwebsite Just Eat interesse toonde in een

samenwerking. “In 2007 zijn we gestart met Just Eat Benelux en in 2014 was het tijd voor de beursgang.” Waar iedereen hem voor gek verklaarde toen hij begon, bewees hij nu in één klap het tegendeel. Als ondernemer gaat Laurens niets liever dan nieuwe avonturen aan. “Waar dat vandaan komt? Ik denk van

“Iets doen buiten mijn comfortzone vind ik een avontuur”

mijn vader. Hij vertelde me al vroeg dat brutale mensen de halve wereld hebben. Ik heb altijd gedacht: als hij het kan, kan ik het ook. Die sterke bewijsdrang is gebleven en daar maak ik nog elke dag gebruik van.” Toen Linda, zijn vrouw, niet lang na de verkoop aan de keukentafel opmerkte dat er nog geen Just Eat voor kappers bestond, zag Laurens meteen nieuwe kansen. “Dat is de aard van het beestje,” zegt hij lachend. “Ik zie snel mogelijkheden. Samen met drie compagnons zijn we toen Treatwell gestart, een boekings-site voor de beautybranche. Vanaf het begin hebben we heel scherp aan de wind gezeild door flink te ►

investeren in personeel en kantoren in het buitenland. Zó scherp dat we bijna failliet gingen en zelf geld moesten bijstorten om onze mensen te kunnen betalen. Toch betaalde de risicovolle strategie zichzelf verbluffend snel uit: 18 maanden na de lancering kocht concurrent Wahanda Treatwell voor 34 miljoen euro. De les die ik daaruit trok, is dat je als ondernemer altijd moet geloven in een goede uitkomst.”

Een satelliet die turft

In 2015 kwam een bevriende investeerder met de suggestie om ‘iets met ruimtevaart’ te gaan doen. “Mijn interesse was meteen gewekt, ook al wist ik helemaal niets van deze branche. Dit was totaal buiten mijn comfortzone, maar het avontuur daarom des te groter. Via via werd me getipt eens naar het *internet of things* in relatie tot satellietverbindingen te kijken, een technologie die nog in de kinderschoenen stond, maar absoluut de toekomst heeft.”

De term *internet of things* verwijst naar een netwerk van apparaten die met elkaar kunnen communiceren zonder tussenkomst van mensen. Laurens was zo overtuigd van de mogelijkheden dat het nieuwe bedrijf Magnitude Space, eind 2017 omge-

“Eind vorig jaar hadden we Skype-oprichter Niklas Zennström nog op kantoor. Dan knijp ik mezelf wel even in mijn arm”

doopt tot Hiber, een jaar later al in de steigers stond. Het werkt als volgt: de nanosatellieten van Hiber communiceren met sensoren op aarde en sturen allerlei data (van grondwaterstanden en bijenkorfmetingen tot locaties van vissersboten en informatie van weerstations) door naar grondstations in Spitsbergen en Delft. Van daaruit komt de informatie terecht op een website waarmee klanten – van commerciële partijen tot overheden en non-profits – de status van ‘dingen’ in gebieden zonder directe internet-verbinding kunnen monitoren. De technologie biedt eindeloos veel mogelijkheden: Tanzaniaanse boeren zijn met klimaat- en bodemgegevens in staat om hun voedselproductie te verhogen, een Argentijnse veehouder weet precies waar zijn koeien grazen en of hij hun vlees als *prime beef* mag verkopen. “Data zijn het nieuwe goud, maar data zijn per definitie duur,” stelt Laurens. “Dat is zo bijzonder aan wat wij doen. We bieden toegang tot data, maar dan op een manier die veel goedkoper is dan tot nu toe ooit is gedaan. Zo zijn al die data en de bijbehorende *connectivity* niet langer alleen voor de grote bedrijven of rijken toegankelijk, maar kan ook een lokaal boerenbedrijf in Afrika of een visser in Azië hier gebruik van maken. Hiber biedt een mooie balans tussen goed doen voor de wereld en daar een commercieel succes van maken. Voor mij als ondernemer de perfecte combinatie.”

Groter denken werkt

Eind vorig jaar vond de lancering van HiberOne en HiberTwo plaats. Als het aan Laurens ligt, gaan er dit jaar nog 16 Hiber-satellieten de ruimte in. “De potentie van deze technologie is gigantisch. Ik geloof ook sterk dat wie

grote dingen wil bereiken, groots moet denken.” zegt hij met zichtbaar enthousiasme. “Dat betekent dat we risico’s moeten gaan nemen, bijvoorbeeld door na die eerste 16 meteen naar 48 satellieten te gaan. Hiermee kunnen we nog meer gebieden bereikbaar maken en het mogelijk maken om vaker data op te vragen.” Zijn inspanningen worden nauwkeurig in de gaten gehouden door de markt. “Eind vorig jaar hadden we Skype-oprichter Niklas Zennström nog op kantoor. Dan knijp ik mezelf wel even in mijn arm. Is dit werkelijkheid? Wat hebben we nu weer gecreëerd?” Het succes komt niet vanzelf. Laurens maakt momenteel weken van 60 tot 70 uur; aan vlieguren is hij zo 10 tot 20 procent van zijn tijd kwijt. “Het is hard werken, dat zeker. Het scheelt dat ik altijd goed heb kunnen slapen. Ik ben nooit ergens bang voor geweest, echt niet. Toen het met Hapgids niet direct goed liep, is het uiteindelijk óók goedgekomen. Sindsdien maak ik me niet meer zo druk. Ik heb geleerd dat je met creativiteit veel kunt oplossen.” Laurens hecht veel waarde aan een goede werk-privébalans. Hij staat ’s ochtends op met zijn twee kinderen, smeert hun boterhammen en brengt ze één à twee keer per week naar school. Als het even kan werkt hij thuis. Zijn weekenden staan in het teken van zijn gezin en hockey. Familie gaat voor, hoe groot Hiber ook wordt in de toekomst. “Mijn grootste kracht ligt in het opstarten van een bedrijf, denk ik. Juist in die beginfase kan ik waarde toevoegen. Voorlopig focus ik me dus nog wel even op Hiber.” En daarna? Laurens heeft nog geen idee, hij houdt zijn opties open. Lachend zegt hij: “Dan wachten er ongetwijfeld weer nieuwe avonturen om aan te gaan.” ■

LAURENS GROENENDIJK IN HET KORT

Ondernemer Laurens Groenendijk startte zijn werkende leven als oprichter van Hapgids, dat in 2007 opging in Just Eat Benelux. Na een succesvolle exit begonnen hij en vier compagnons de beautyboekingsite Treatwell, die ze in 2015 verkochten. Een jaar later volgde de oprichting van ruimtevaartstart-up Magnitude Space, nu Hiber, waarmee hij de grootste speler op het gebied van betaalbare *internet of things*-connectiviteit via nanosatellieten wil worden. Laurens woont in Wassenaar met zijn vrouw en twee kinderen.

YOUR COMPANY LOGO ON A WATCH

Get inspired...

- Building relations
- Introducing a new brand
- Increasing brand awareness
- Company anniversary
- Jubilees

Three distinctive collections: Basic, Premium, Swiss Made | Only high quality | All styles represented: classic, elegant, trendy, sportsmanlike | **Minimum 25 pieces only** | Starting from **€ 25,-**

LOGO ON DIAL

ENGRAVED BUCKLE

ENGRAVED CASE BACK

PRINT ON DELUXE BOX

WATCH BRANDING®
PRIVATE LABEL WATCHES

Anna van Renesseplein 8
1911 KN Uitgeest, The Netherlands
Tel: +31 (0) 251 36 20 62
www.watchbranding.com

All logos pictures in this advertisement are for illustration purposes only. They do not constitute an endorsement of the product, nor do they indicate that the products has been purchased by the person or company whose name or logo appears on the product.

UIT DE KUNST

Naast wolkenkrabbers schieten nu ook musea en kunstgaleries als paddenstoelen uit de grond in Dubai. De kunstscene in het emiraat geldt als een van de opwindendste ter wereld. Zeker in het voorjaar, want dan vinden maar liefst vier grote kunstevenementen in de stad plaats. Art Dubai (van 20 tot en met 23 maart) is het eerst aan de beurt. De kunstbeurs geldt als meest toonaangevend op het gebied van eigentijdse en moderne kunst.

artdubai.ae

Nu naar Dubai ✈

Vanaf 22.000 Miles.
KLM vliegt 1 keer per dag naar Dubai.
Vluchtduur 6 uur en 30 minuten.

- De afstand van de luchthaven tot het centrum is 14 kilometer.
- Er vertrekt elke vijf minuten een metro (rode lijn) naar station Burj Khalifa / Dubai Mall, reistijd: 25 minuten.

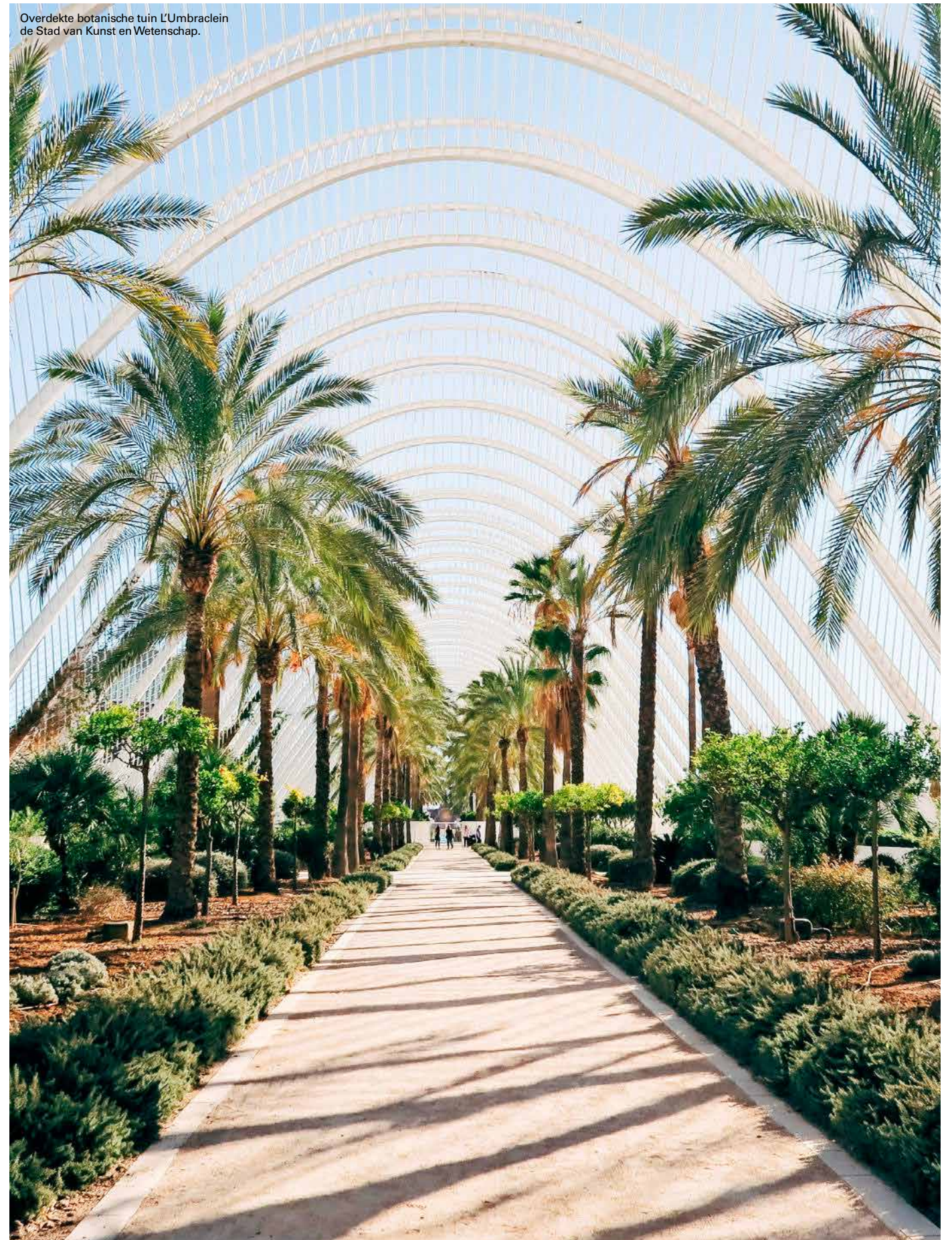
SPAANSE CHARMEUR

Een futuristisch operagebouw en restaurants waar lokaal koken een erezaak is: **Valencia** bruist – en niet alleen dankzij de fijne cavacocktails.

TEKST ANNETTE LAVRIJSEN

Overdekte botanische tuin L'Umbraclein de Stad van Kunst en Wetenschap.

Beeld: Caroline Cuijsters (links), Getty Images (rechts).

Valencia heeft zichzelf de afgelopen decennia opnieuw uitgevonden. Dankzij nieuwe bezienswaardigheden zoals de Turia-tuinen en een monsterproject van architect Santiago Calatrava, maar ook de hervonden waardering voor oude, historische wijken en tradities, is de stad aan de oostkust van Spanje met twee miljoen bezoekers per jaar nu populairder dan ooit. Mijn vriendin Bea, geboren en getogen in Valencia, heeft de transformatie van dichtbij meegemaakt en nodigt me uit voor een weekend in haar stad.

Vrijdag 15.00 uur

Ik volg met mijn ogen het geweldige lijnenspel en waan me even in een andere wereld. Van dichtbij zie ik dat de hoge gewelven betegeld zijn met witte en donkerblauwe *tren-cadís*, een mozaïekstijl van tegel-

en glasscherven die vanwege het magische effect veel gebruikt werd door Antoni Gaudí en andere Spaanse modernisten. We hebben vanmiddag een paar fietsen gehuurd en zijn naar het Turia-park gereden, waar we zojuist tot stilstand zijn gekomen voor het Palau de les Arts Reina Sofía, een operagebouw dat qua vorm nog het meest doet denken aan de helm van Darth Vader in *Star Wars*. Het immense paleis maakt deel uit van de Ciutat de les Arts i les Ciències (Stad van Kunst en Wetenschap), een futuristisch park met zes diverse bouwwerken, die mede door de weerspiegeling in het omringende water sciencefictionachtig aandoen. Bea vertelt me dat de lange lijnen, het gebruik van licht en glas en de witte materialen kenmerkend zijn voor de stijl van de Valenciaanse architect Calatrava, die in opdracht van het stadsbestuur tussen 1989 en 2009 Valencia van zijn signatuur mocht voorzien. De voorzichtige vergelijking met Gaudí en Barcelona dringt zich op, want Calatrava creëerde met zijn ambitieuze project niet alleen een publiekstrekker, maar ook een icoon voor het vernieuwde, hypermoderne en kosmopolitische Valencia. Terwijl we onze weg vervolgen, vertelt Bea dat de renaissance van haar stad in feite begon op de plek waar wij nu fietsen: met de drooglegging van de Turia. Na herhaaldelijke hevige overstromingen in het verleden is de rivier omgelegd naar de rand van de stad en kreeg de drooggevalen bedding een groene bestemming. De *Jardí del Túria* (Catalaans) is nu een van de grootste stadsparken van Europa. De negen kilometer lange levensader slingert dwars door het centrum en heeft gezorgd dat het culturele hart van de stad weer klopt.

Zaterdag 11.00 uur

Te midden van een weelde aan dagverse vis en schaaldieren, ambachtelijke worsten en ham,

olijven, groenten en schappen vol sappige sinaasappels nemen we de volgende ochtend plaats aan de bar in de Mercat Central. Hoewel we pas een uur geleden ontbeten hebben, laten we ons toch verleiden tot een glas albariño met een stokbroodje tortilla. De barman vertelt ons dat zijn baas, sterrenchef Ricard Camarena, zich erop laat voorstaan de ingrediënten voor zijn restaurants volledig lokaal in te kopen. Terwijl Bea met hem in gesprek raakt, dwaalt mijn blik af naar het dak van smeedijzer, glas en keramiek. Met zijn imposante omvang en authentieke details is de bijna 100 jaar oude markthal een attractie op zich. Bovendien vormt de markt een ideaal startpunt voor een verkenning van de Ciutat Vella, de oude stad die ooit aan de Turia-rivier werd gevestigd en ondanks de stedelijke ontwikkeling haar historische charme heeft behouden. Bezoekers wandelen er door schilderachtige straatjes waar de muren eeuwen-oude geheimen fluisteren, waar winkeliers dagelijks de stoeptegels dweilen, en waar om elke hoek een sprookjesachtig plein of monument kan schuilen. Tegenover de markt bevindt zich de 15e-eeuwse zijdebeurs La Lonja de la Seda, dat in 1996 werd uitgeroepen tot Unesco Werelderfgoed. De straatjes rond de Lonja zijn als een openluchtmuseum van romaanse, gotische en barokke architectuur. Via het imposante Palau del Marqués de Dosaigües – een voormalig aristocratisch paleis uit 1740 waarin nu een keramiekmuseum huist – komen we uit bij het Plaza de la Virgen en de schitterende fontein, waar een als man gepersonifieerde Turia en acht naakte vrouwen de belangrijkste irrigatiekanalen van de stad symboliseren. Op een terras van het Plaza de la Reina, iets verderop, bestellen we een Agua de Valencia – een cocktail van sinaasappelsap, cava, wodka en gin. ►

Mercado de Colón.

Tapas in El Carme.

Restaurant Kiosco La Pégola (Passeig de l'Albereda 1).

Beeld: Caroline Ceborasi, Dennis Kaus (rechtsboven).

DeTuria-tuinen.

Plaza de la Virgen.

DOEN MET KINDEREN

Wondere wereld

Een museum saai voor kinderen? Dan kennen ze het Museu de les Ciències nog niet, een enorm wit gebouw in de vorm van een walvis-skelet, waar alle generaties zich gegarandeerd vermaken met wetenschappelijke proeven en een heuse astronautenschool. Uitgespeeld? Ga ook even langs bij de burens: Oceanogràfic is het grootste aquarium van Europa, waar de belangrijkste mariene ecosystemen van de planeet zijn samengebracht.

Av. Professor López Piñero, 7

Zoete inval

Valencianen nemen in de namiddag graag de tijd voor iets zoets (*merienda*), zoals warme chocolade met churros, of een horchata. Deze verfrissende drank wordt gemaakt van *chufas* (aardamandelen), water en suiker. Voor Santa Catalina, een van de oudste horchaterías van Valencia, staan de mensen op warme weekenddagen soms rijen dik.

Plaza Santa Catalina, 6

Las Fallas-festival

Valencianen weten wat feestvieren is. Tijdens het Las Fallas-festival staat de stad vijf dagen lang compleet op zijn kop. Gedurende het grootste straatfeest van het jaar is er van alles te doen en te zien op straat, van praalwagens tot reusachtige poppen (*fallas*) en dagelijkse vuurwerkshows (*mascletas*). De laatste avond worden alle fallas in brand gestoken om te vieren dat de winter ten einde is – een bijzonder schouwspel voor jong en oud, dat in 2016 tot cultureel werelderfgoed werd bestempeld.

14 tot en met 19 maart, fallasfestival.nl

KLM crew favourite

Cabin crew member Saskia Visser:

“Trendy tapasbar Vuelve Carolina is een fijne lunchplek met heerlijke gerechten op de kaart. De bar wordt gerund door Michelinsterrenchef Quique Dacosta, maar is toch verrassend betaalbaar. Ook L’Umbracle – een van de gebouwen van het Ciutat de les Arts i les Ciències – zou ik zeker niet overslaan. De botanische tuin transformeert ’s avonds tot een prachtige openluchtclub.”

ETEN

Casa Carmela

De arroces en paella van Casa Carmela zijn legendarisch. Een aanrader voor de zondagse lunch is de *arroz caldoso con marisco*, een grote pan rijstsoep met zeevruchten. Vooraf reserveren is slim.

C/ Isabel de Villena, 155

Ricard Camarena

Op topniveau dineren in een ongedwongen sfeer: dat kan in het tweesterrenrestaurant van de innovatieve Valenciaanse chef Ricard Camarena.

Av. de Burjassot, 54

Sidrería El Molinón

Spaanse hammen aan het plafond, een wand vol ciders en wijnen en wel 50 diverse tapas. Deze cider- annex tapasbar is een heerlijke plek in het oude centrum.

C/ de la Bolseria, 40

Biologische supermarkt
Puntdesabor.

Beeld: Caroline Coehorst (links), Denise Keus (rechts).

Het brede strand is dé
plek om te volleyen,
te zwemmen of te zonnen

Eetkraam bij Mercat Central,

Op het Plaza de la Reina is altijd wat te doen, het is de ideale plek om ongeneerd mensen te kijken. Het plein trekt vooral veel bekijks in maart, wanneer tijdens het beroemde Las Fallas-festival (zie p. 41) duizenden meisjes en vrouwen in kleurige klederdracht rode, witte en roze anjers komen offeren aan de Heilige Maagd van de Hulpbehoevenden.

Zaterdag 16.00 uur

We sluiten onze wandeling af met een late lunch in Bar La Pilareta (C/ Moro Zeid, 13). De tapasbar staat bekend om zijn uitstekende *clóchinas*, een zoet soort mosselen. Pilareta is een echte *clásico*, aldus Bea, al voegt ze er meteen aan toe dat ook de culiwereld in Valencia de afgelopen jaren nieuwe energie heeft gekregen dankzij innovatieve chefs die traditionele gerechten op eigentijdse wijze bereiden. Die zucht naar vernieuwing is sterk voelbaar in El Carme, in het noorden van de oude stad, iets voor de Jardí de Túria. Ooit was het hier ’s avonds niet zo veilig, nu is deze kleine wijk een van de levendigste van de stad. Er zitten behalve een zee aan cafés en bars ook interessante musea zoals het Institut Valencià d’Art Modern, en bovenal is er streetart alom. Muurschilderingen sieren talloze oude gevels en veel rolluiken, en geven een beeld van de thema’s die op het moment spelen in de politiek en maatschappij.

Zaterdag 20.00

Streetart is er, zij het in mindere mate, ook in Russafa. De voormalige immigrantenwijk ten zuiden van de oude stad, voorbij het modernistische Estación del Norte, is net als El Carme de afgelopen jaren van no-goarea getransformeerd tot hippe wijk, zoals dat nu eenmaal gaat. Verwacht hier geen historische monumenten, maar wel veel sfeer in de eigenzinnige cafés, vinylzaken, vegetarische restaurants en *craft beer*-brouwerijen. Het gezellige, als boekhandel en bioscoop dubbelende Ubik Café is favoriet. Maar ook het

MuVIM, een museum dat zich richt op fotografie, design en digitale kunst, is het bezoeken waard.

Zondag 15.00 uur

Met de aanleg van een promenade waar de palmbomen wuiven en *chiringuitos* (eenvoudige strandbars) het goede leven etaleren, werden Valencia’s brede stadsstranden een aantrekkelijke plek om te volleyen, te zwemmen of aan het einde van de dag de zon in zee te zien zakken. La Malvarrosa, Las Arenas en La Patacona liggen een eind van het centrum, maar zijn met de tram (45 min) of op de fiets (15 min) vrij eenvoudig te bereiken. In de oude vissersbuurt El Cabanyal zien we families op het terras van een restaurant nog eens opscheppen van een grote pan *paella valenciana*, een stevige mix van saffraanrijst, kip, konijn, slakken en boontjes. Niet voor niets is het een van de beroemdste Spaanse gerechten en typisch voor de zondagse lunch. Al sinds de tijd dat de Moren over Valencia heersten, wordt er in het kustgebied rijst verbouwd, voor de paella’s maar ook voor die andere klassieker, de *arroz negro* (rijst, inktvisinkt, konijn en artisjok). Vraag altijd om de pan op tafel, om de *socarrat*, het aangebakken laagje op de bodem en volgens menigeen het lekkerste deel van de paella, eruit te schrapen. Terwijl wij aanschuiven bij bekenden van Bea, fluister ik haar nog snel toe: “Wat mooi dat Valencia zich zo heeft vernieuwd, al doet het mij goed dat het niet ten koste is gegaan van de historie en tradities.” ■

Nu naar Valencia ✈

Vanaf 9.000 Miles.
KLM vliegt 2 keer per dag naar Valencia.
Vluchtduur 2 uur en 25 minuten.

- De afstand van de luchthaven naar het centrum is 10 kilometer.
- Iedere 5 à 10 minuten vertrekt er een metro richting metrostation Xàtiva, in het centrum.
- Een taxirit duurt ongeveer 20 minuten, u betaalt maximaal 25 euro.

Beeld: Caroline Coehorst (links onder, rechts), Alamy (links, midden) Features & More (lvar Janssen (links boven).

Koepel van het monumentale postkantoor op Plaza del Ayuntamiento.

SLAPEN

Caro Hotel

In dit wunderschone boetiekhotel, in een 19de-eeuws paleis, vloeit historie samen met modern design. Het buitenzwembad is het hele jaar door open, net als sterren-restaurant Sucede. carohotel.com

Met kinderen

ABCYou

Deze gemoedelijke bed & breakfast van de Nederlandse Daphne en Wouter telt 12 sfeervolle kamers, een binnentuin en een mooie koffiebar waar ’s ochtends het ontbijt wordt geserveerd. abcyou.es

Lotelito Rooms & Bar

Strak vormgegeven designkamers en -appartementen tegen een scherpe prijs. De industrieel ingerichte bar op de begane grond is altijd gezellig druk en sfeervol. lotelitovalencia.com

<Djoser>

DJOSER

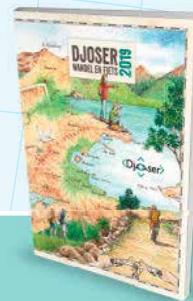
De andere manier van reizen

Djoser Rondreizen
Meer dan 300 pagina's
prachtige groepsreizen.

Djoser Family
Ontdek de wereld
met je kinderen.

Djoser Wandel & Fiets
Beleef een land op
een actieve manier.

Brochure?

DJOSER.NL of 071-512 64 00

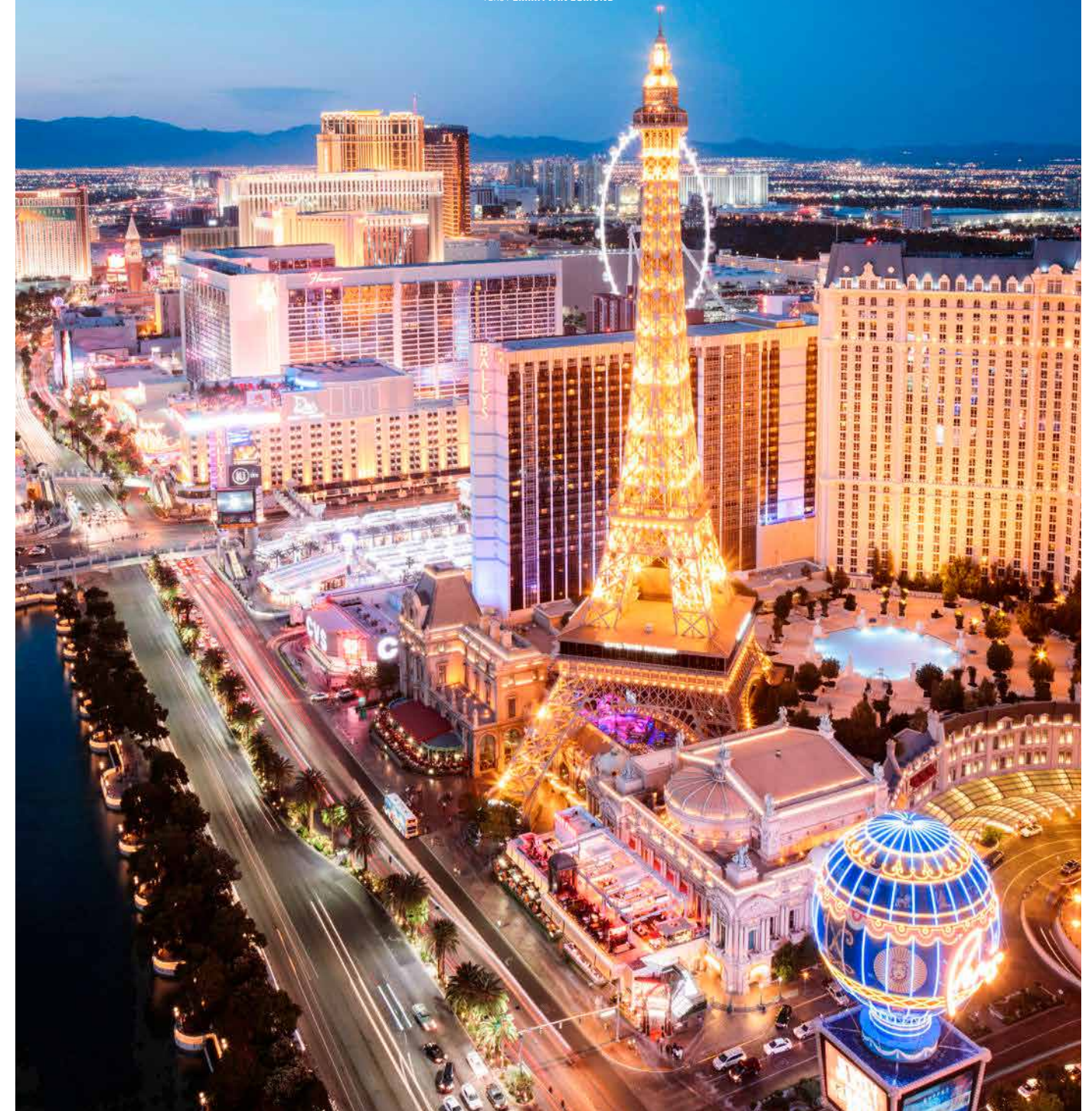

Beeld: Matteo Colombo

Viva Las Vegas

Natuurlijk is er het geweldige amusement op de Strip, maar dat is lang niet het enige wat bucketlistbestemming Las Vegas in huis heeft.

TEKST EMMA VAN EGMOND

Tuur vanuit de woestijn in Nevada naar de horizon en aanschouw de niet te missen neonverlichting: Las Vegas is een stad uit duizenden. De jonge wereldstad heeft een flink imago, dankzij de ontelbare gokpaleizen en extravagante amusementsindustrie. Maar Las Vegas is meer dan een ‘attractiepark voor volwassenen’. Uiteraard is er de Strip, een bucketlistding, maar Las Vegas kent ook authentieke buitenwijken en een levendige culinaire scene, met een record-aantal restaurants van sterrenchefs zoals Gordon Ramsay en het Japanse fenomeen Nobu Matsuhisa. Iets ten noorden van de Strip, op ongeveer een kwartier rijden, vind je downtown Las Vegas. Ook hier voert entertainment de boventoon, maar dan ingetogen en gemoedelijk. Struin door Fremont Street, waar kunst van beroemde hedendaagse kunstenaars de gebouwen kleurt en er elk uur een licht- en geluidshow is. Liever ontsnappen aan al die flikkerende neonlichten en het stadse rumoer? Reis vanaf downtown in zo’n 20 minuten naar Summerlin, een rustige buitenwijk aan de rand van de Spring Mountains en Red Rock Canyon. Liefhebbers van

In het hart van Summerlin wordt elke zaterdag een boerenmarkt uitgesteld

natuur, wandelen, klimmen of golfen kunnen er hun hart ophalen. Vanaf hier is het maar een korte autorit naar de vele natuurgebieden, zoals Mount Charleston of Toiyabe National Forest. In het hart van Summerlin wordt elke zaterdag een boerenmarkt uitgesteld en zijn tal van gezellige eettentjes en winkels te vinden. Ook de botanische tuinen van Springs Reserve zijn erg de moeite waard. Genoeg bewijs dus dat er in Las Vegas, naast het reilen en zeilen op de Strip, veel meer te beleven valt.

Fremont Street.

The Chandelier.

Eataly.

Spring Reserve.

ETEN & DRINKEN

Giada 1
In haar restaurant tovert Giada De Laurentiis overheerlijke Italiaanse gerechten op tafel mét Californische twist. Van chicken cacciatore (met pancetta en champignons) tot lemon spaghetti. Giada heeft ook een eigen kookprogramma, waar ze een Emmy Award voor won. **3595 S Las Vegas Boulevard**

Aureole 2
Alleen al vanwege de spectaculaire service is dit wijnrestaurant de moeite waard. Hier klimmen zogenoemde *wine angels* de ruim 12 meter hoge wijntoren in om iedereen van een lekker glas te voorzien.

Ook de dinerkaart, waaronder de kreeft-risotto, is fantastisch. **124 S 6th Street, Suite 100**
3950 S Las Vegas Boulevard

The Chandelier 3
In deze bar nippen gasten onder een kroonluchter met twee miljoen kristallen aan bijzondere cocktails. Proef zeker de We’re All Mad Here, een cocktail die tijdens het drinken van kleur verandert en een tintelende tong oplevert. **3708 S Las Vegas Boulevard**

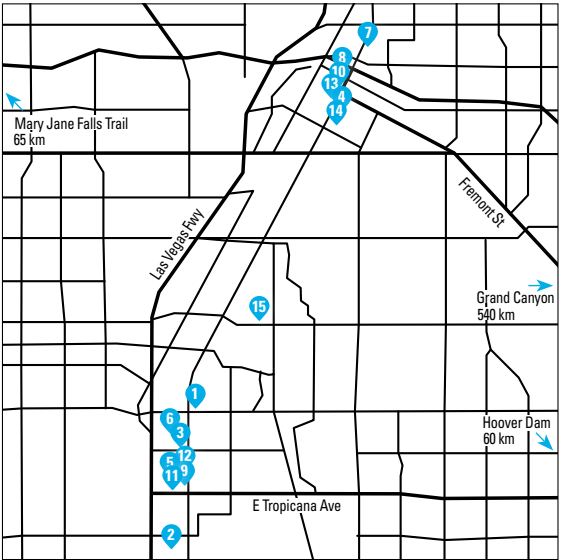
Carson Kitchen 4
Deel de voortreffelijke tapasgerechten met een groep mensen in het kleine, sfeervolle Carson Kitchen in downtown Las Vegas. Hoogtepunt op de kaart: de killer

shrimps en de brownie met bacon (ja, echt!). **124 S 6th Street, Suite 100**
3950 S Las Vegas Boulevard

Eataly 5
In dit culinaire walhalla worden de Napolitaanse pizza’s, pasta’s en Italiaanse delicatessen pal voor de neus van de gasten bereid. Alsof dat nog niet genoeg is, geven de chefs ook inspirerende kooklessen. **3770 S Las Vegas Boulevard**

Catch 6
Schouder aan schouder met George Clooney genieten van de beste Aziatische vis-, steak- en sushigerechten: het kan bij hotspot Catch, die onlangs haar deuren opende in het fraaie Aria Resort. **3730 S Las Vegas Boulevard**

Las Vegas kent een levendige culinaire scene, met een recordaantal restaurants van sterrenchefs

- 1 Giada
- 2 Aureole
- 3 The Chandelier
- 4 Carson Kitchen
- 5 Eataly
- 6 Catch
- 7 The Neon Museum
- 8 The Mob Museum
- 9 Park Theater
- 10 Oasis at Gold Spike
- 11 NoMad Las Vegas
- 12 Waldorf Astoria
- 13 SlotZilla Zipline
- 14 Work in Progress
- 15 Piero’s Italian Cuisine

The Neon Museum.

Beeld: Depositphotos (Fremont Street), Anthony Mair (The Chandelier), Benoit Linero (NoMad), Springs Reserve, Benoit Linero (NoMad), Emily Wilson (Gold Spike Hotel), Neon Museum, The Mob Museum.

Hotel NoMad.

Hotel Oasis at Gold Spike.

CULTUUR

The Neon Museum 7
Wie benieuwd is naar de geschiedenis van de iconische neonborden in Las Vegas, mag dit openluchtmuseum met volop vintage materiaal niet overslaan. Ook een perfecte plek voor bijzondere foto’s. **770 N Las Vegas Boulevard**

The Mob Museum 8
Ontdek in dit museum hoe Las Vegas van klein plaatsje tot grote metropool uitgroeide. De tijdelijke expositie *The Underground* gaat over de jaren twintig, de tijd waarin massaal illegaal alcohol werd verkocht tijdens de Amerikaanse drooglegging. **300 Stewart Avenue**

Park Theater 9
Van concerten van Bruno Mars en Lady Gaga tot basketbalwedstrijden: dit schitterende theater biedt meer dan 5000 zitplekken, maar krijgt het toch voor elkaar elk evenement intiem te laten voelen. Absoluut een bezoek waard. **3770 S Las Vegas Boulevard**

Waldorf Astoria 12
Behoeft aan rust? In dit luxueuze hotel wordt niet gegokt. Ideaal voor de (zaken)reiziger die de Strip liever mijdt. **3752 S Las Vegas Boulevard**

The Mob Museum.

SLAPEN

Oasis at Gold Spike 10
Dit hippe boetiekhotel met retro-interieur doet denken aan het Las Vegas uit de jaren zestig. Er is een bibliotheek gevuld met vinylplaten, een zwembad, een relaxte werkruimte én een sfeervolle tuin. **217 N Las Vegas Boulevard**

NoMad Las Vegas 11
Gloednieuw boetiekhotel, gelegen op de 32e verdieping van het beroemde Park MGM. Het uitzicht is fantastisch. **3772 S Las Vegas Boulevard**

Waldorf Astoria 12
Behoeft aan rust? In dit luxueuze hotel wordt niet gegokt. Ideaal voor de (zaken)reiziger die de Strip liever mijdt. **3752 S Las Vegas Boulevard**

Hoover Dam.

DOEN

De hoogte in ¹³

Waaghalzen ontdekken downtown Las Vegas op een originele manier, namelijk van bovenaf, door de 23 meter hoge SlotZilla Zipline op Fremont Street te bestijgen. Het is zelfs mogelijk om in ‘superheldenstand’, oftewel horizontaal, omhoog te vliegen. **425 Fremont Street**

Dam bewonderen

Pal aan de Colorado-rivier ligt de reusachtige Hoover Dam, die in 1931 werd gebouwd tegen overstromingen en vóór watertoevoer in het woestijngebied. Een indrukwekkende

bezienswaardigheid op slechts 45 minuten rijden van Las Vegas. **Nevada 89005**

Op foodtour

Vanwege de talloze toprestaurants die Las Vegas te bieden heeft, is het soms lastig kiezen. Boek een tour bij Lip

SlotZilla Zipline.

Smacking FoodieTours om de culinaire plekken van de stad te ontdekken.

Aan de wandel

Op een uur rijden van Las Vegas ligt de vijf kilometer lange Mary Jane Falls Trail, favoriet onder avontuurlijke hikers. De trail begint rustig en breed, maar wordt al snel pittiger met veel rotsachtige, steile stukken.

Helikopterperspectief

Op ongeveer vier uur rijden van Las Vegas ligt de Grand Canyon. Geen zin in een lange roadtrip? Grand Canyon Scenic Airlines organiseert dagelijks helikoptertours.

VOOR DE ZAKENREIZIGER

Fijne werkplek ¹⁴

In trendy downtown Las Vegas zijn tal van co-workingruimtes te vinden. Zoals Work in Progress, dat zichzelf omschrijft als ‘meer dan een plek om je laptop neer te zetten’. Naast mooie privé- en gedeelde werkruimtes is er een lounge, onbeperkt koffie en een pingpongtafel.

317 S 6th Street

Zakenwalhalla

Vorig jaar is Las Vegas bekroond tot de World’s Leading Meetings & Conference Destination door de World Travel Awards. De jury was met name te spreken over de enorme hoeveelheid hotelkamers (150.000), vergaderruimten en conferentiezalen in de stad. Met het vliegveld op slechts tien minuten afstand van het stadscentrum zijn zakenreizigers bovendien snel op hun bestemming.

Smakelijk eten ¹⁵

Het charmante Piero’s Italian Cuisine, pal naast het Las Vegas Convention Center, is de ideale plek voor een fantastisch (zaken)diner. Chef-kok Gilbert Fetaz houdt zich sinds de opening in 1982 stevast aan hetzelfde menu vol klassieke, Italiaanse (anti)pasta’s. Proef vooral de Fettuccine Alfredo All’Augusteo: verse eiernoedels met aubergine en Parmezaanse kaas.

355 Convention Center Drive

Nu naar Las Vegas ✈

Vanaf 27.000 Miles.
KLM vliegt vanaf 6 juni 2 keer per week naar Las Vegas, vanaf juli 3 keer per week. De vluchten zijn al te boeken. Vluchtduur 10 uur en 45 minuten.

- De afstand van de luchthaven tot de Strip is 15 kilometer.
- Voor een taxi rit van Las Vegas Airport naar het centrum betaalt u ongeveer 35 euro.

LODDER[®]
KEUKENS

BLOEM SCENARIO

Fantastisch om mee te maken: tijdens de kortdurende bloei van de Sakura (kersenbomen) in de lente barst het feest los in de straten van Tokio. Tempels blijven langer open en locals trekken massaal richting een van de vele parken om daar te picknicken en muziek te maken onder een deken van roze kersenbloesem. De lokale favoriet is Ueno Park, met meer dan duizend Sakura de uitgelezen plek voor *hanami* ('hana' betekent bloem, 'mi' betekent kijken).

Nu naar Tokio ✈

Vanaf 36.000 Miles.
KLM vliegt 1 à 2 keer per dag
naar Tokio.

Vluchtduur 12 uur en 5 minuten.

- De afstand van de luchthaven tot het centrum van Tokio is 70 kilometer.
- Er vertrekt elk halfuur een trein naar Station Tokio, reistijd: 50 minuten.

NATUURLIJK. STIJLVOL. THUIS.

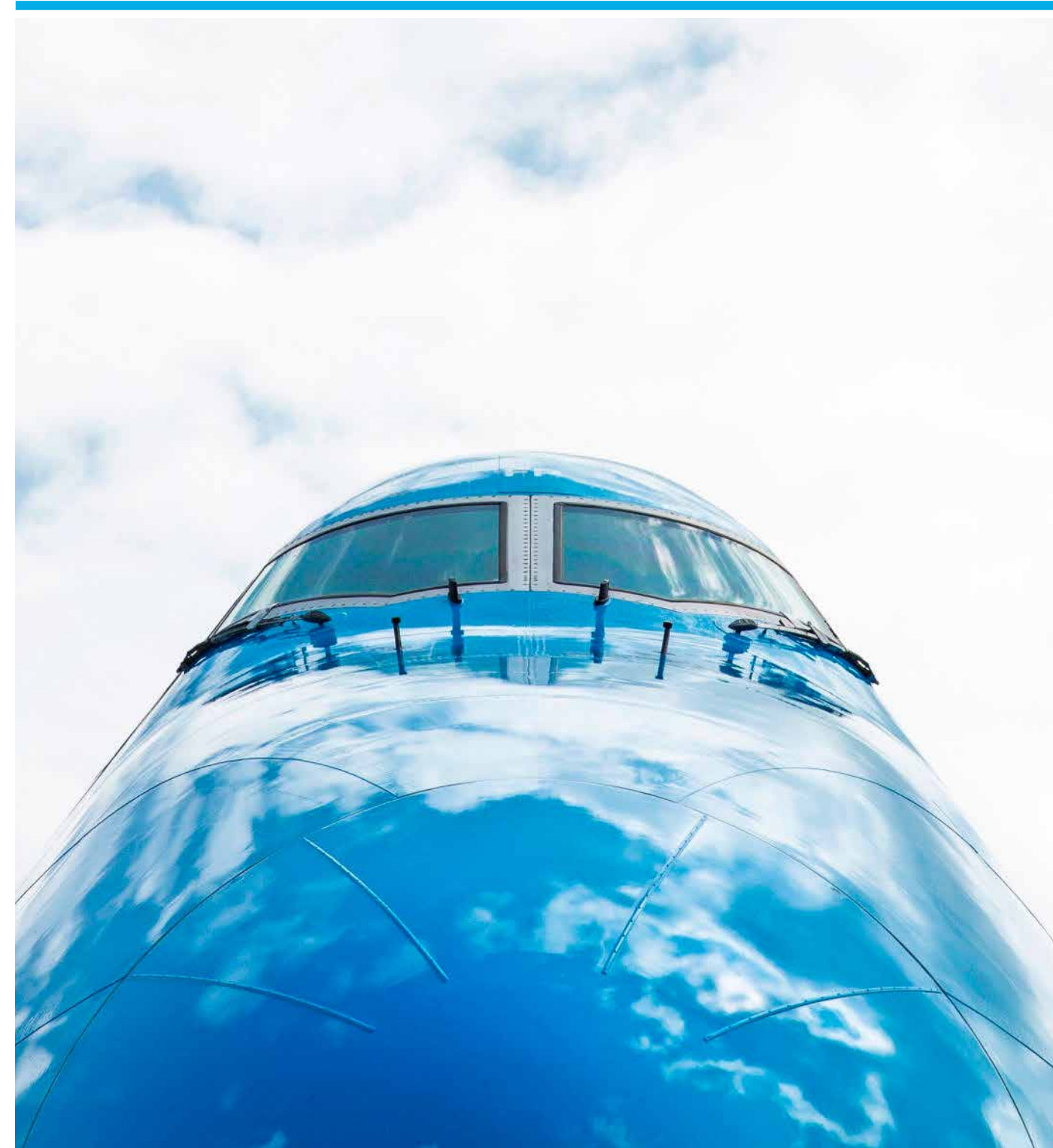
EEN JUMBO OVERKAPPING. WAAR BINNEN, BUITEN ONTMOET.
MENSEN ELKAAR ONTMOETEN. VERHALEN ONTSTAAN.

Benieuwd naar de mogelijkheden? Vraag ons inspiratieboek aan via www.jumbo-overkapping.nl

Anthonie Fokkerstraat 41 | 3772 MP Barneveld | (0342) 49 28 11

KLM for you

Het laatste KLM-nieuws **56** Over Flying Blue **58** Uit de KLM-shop:
draadloze Bose-koptelefoon **59** De leukste plekken op Schiphol **62**
KLM-partnernieuws **64** Behind the scenes **65** KLM Takes Care **66**
Uit de KLM-shop: pennenset van Caran d'Ache **68**

Beeld: Natascha Libbert

Een feestelijk jaar

Nederland viert 100 jaar luchtvaart

Dit jaar bestaat de luchtvaart in Nederland 100 jaar, en dat wordt groots gevierd met een evenement, een speciale postzegel en een herdenkingsmunt, het Luchtvaart Vijfje.

Een eeuw geleden stond de luchtvaart in Nederland nog maar in haar kinderschoenen. Tijdens de zomer van 1919 vond de Eerste Luchtverkeer Tentoonstelling (ELTA) plaats in Amsterdam-Noord. Hier maakten honderdduizenden bezoekers hun allereerste rondvlucht. Het evenement wordt gezien als de bakermat van de Nederlandse luchtvaart. In hetzelfde jaar worden KLM, GKN Fokker en het Nederlands Lucht- en Ruimtevaartcentrum opgericht. Om dit heuglijke feit niet onopgemerkt voorbij te laten gaan, vieren de drie

organisaties het 100-jarig bestaan van de luchtvaart in Nederland met een jubileumevenement op 14 maart 2019 in het Eye Filmmuseum Amsterdam. Daarnaast verschijnt er ook een speciale postzegel en een herdenkingsmunt, het Luchtvaart Vijfje, die tijdens het evenement worden onthuld.

Mooi aandenken
De herdenkingsmunt is vanaf 14 maart verkrijgbaar in verzilverd koper, zilver en goud (deze laatste kent een waarde van tien euro). Het postzegelvel (bestaand uit drie postzegels) is te koop bij alle Bruna-winkels en via post.nl/100jaarluchtvaart. De munt zal in gelimiteerde oplage te bestellen zijn via knm.nl/luchtvaart.

KLM-app

ONTSPANNEN OP REIS

Om uw reis zo soepel mogelijk te laten verlopen, ontwikkelde KLM een handige app. Hiermee heeft u alle vluchtinformatie bij de hand – waar en wanneer u maar wilt. De voordelen op rij:

- Snel en makkelijk boeken van ticket, stoel en bagage.
- Vliegensvlg inchecken en altijd uw instapkaart bij de hand.
- Boekingens voegt u makkelijk toe

- aan uw persoonlijke profiel op ‘Mijn reis’.
- U blijft op de hoogte van uw vluchtstatus en eventuele wijzigingen.
 - U zoekt informatie over uw zitplaats en wijzigt uw stoel in een handomdraai.

De KLM-app is beschikbaar voor Android en iPhone.
klmf.ly/android; klmf.ly/ios

Het Luchtvaart Vijfje, ontworpen door kunstenares Marijke van Warmerdam, is een wettig betaalmiddel in Nederland met een waarde van vijf euro

Nieuwe KLM-bestemming

CULTUREEL WROCLAW

KLM krijgt er een nieuwe Europese bestemming bij. Vanaf 6 mei vliegt een Embraer 175 dagelijks naar het Poolse Wrocław. Deze kleurrijke stad is de vierde stad van Polen. Wrocław staat bekend om zijn mooie gotische monumenten, en werd in 2016 uitgeroepen tot Culturele Hoofdstad van Europa. De stad is dankzij het florerende bedrijfsleven en de prestigieuze universiteit een aantrekkelijke bestemming voor ondernemers en studenten.

klm.com

Augmented reality

Handbagagecheck eenvoudiger

Voor KLM-passagiers die Messenger gebruiken is het simpeler dan ooit om te checken of handbagage de juiste afmetingen heeft. Voor deze service maakt KLM gebruik van augmented reality (AR). De service is nu breed beschikbaar voor iPhone-gebruikers (6s of hoger) in de Messenger van KLM. De AR-handbagagecheck gebruikt een transparante, virtuele koffer die over een echte koffer kan worden geplaatst – en dat kan gewoon thuis. De handbagagecheck is ook beschikbaar in de KLM-app.

KLM Running

AVONTUURLIJKE LOOPERVARING

KLM is de komende drie jaar officieel titelsponsor van de Urban Trail Series.

De Urban Trail Series is een razend populair hardloopconcept waarbij mensen allerlei steden op sportieve en unieke wijze kunnen ontdekken. De unieke samenwerking gaat van start tijdens de KLM Urban Trail Amsterdam op 17 maart. Verdeeld over het jaar vinden er dertien KLM Urban Trails plaats waar- onder in Groningen, Leeuwarden, Utrecht, Rotterdam, Den Haag, Breda, Maastricht, en

Eindhoven. Elke KLM Urban Trail draait om een avontuurlijke loopervaring van vijf of tien kilometer, waarbij langs musea, cafés, over bruggen en langs (of door) bijzondere gebouwen in een stad wordt gerend. Het draait hierbij niet om de hardlooptijd; de beleving staat centraal. Een Urban Trail is dan ook bij uitstek geschikt om samen met collega's, vrienden of familie te lopen.

Met KLM Package Deals (powered by Airtrade) vliegt u nu ook naar meer dan 100 Transavia-bestemmingen

klm.com/package-deals

KLM-shop

Trendy en verantwoord

In de KLM-shop zijn sinds kort stijlvolle tassen en kussens van oude KLM-spanbanden te koop. Spanbanden worden door KLM Cargo gebruikt om vliegtuig-ladingen vast te zetten. Omwille van strenge veiligheidseisen worden de oude banden regelmatig vervangen door nieuwe. Die oude exemplaren krijgen nu een tweede leven als tas, kussen, riem of laptopshoes. De items worden via de Flying Blue Store aangeboden aan Flying Blue-deelnemers.
store.flyingblue.com

Vernieuwde Crown Lounge

DINEREN BIJ TOPRESTAURANT BLUE

Vanaf het voorjaar bent u van harte welkom in Blue, een culinair hoogwaardig restaurant en bar in de vernieuwde KLM non-Schengen Crown Lounge.

In restaurant Blue kunnen loungebezoekers in een exclusieve en intieme setting tafelen. Gedenkwaardig, want met deze opening zet KLM een nieuwe internationale standaard voor de gastronomie in vliegveldlounge. Op het menu (van ontbijt tot diner) staan gerechten van wereldklasse, met ingrediënten van de beste kwaliteit. In de aangrenzende Blue Bar bereiden 's werelds beste barista's en barkepers een uitgebreid menu aan koffie en cocktails. Het restaurant en de bar openen officieel de poorten tijdens de *grand opening* van de lounge in de zomer, maar tot die tijd kunnen loungebezoekers genieten van een pre-opening in aangepaste vorm. Naast het restaurant, de bar en het buitenterras biedt Blue private dining-rooms, om in alle rust te kunnen vergaderen of dineren.

lounge.klm.com

KLM Running

Doe mee aan de TCS Amsterdam Marathon

Geen hardloper zegt 'nee' tegen de kans zich een professionele atleet te voelen en te starten en finishen in het historische Olympisch Stadion. En lijkt het u wat om door de veelbesproken passage onder het Rijksmuseum te rennen? Het kan tijdens de TCS Amsterdam Marathon op zondag 20 oktober 2019. Speciaal voor Flying Blue-deelnemers is er ook dit jaar weer een mooie aanbieding. Houd uw mailbox goed in de gaten. Tijdens de TCS Amsterdam Marathon hebben Flying Blue-deelnemers ook dit jaar toegang tot de exclusieve KLM Lounge. Hier kan men voor en na de loop terecht voor een hapje en een drankje.

Ga naar flyingblue.nl en update uw persoonlijke profiel, zodat wij u zo goed mogelijk kunnen helpen bij vragen

Post van KLM

NIEUWE FLYING BLUE-KAARTEN

Houd de brievenbus in de gaten de komende tijd, want in maart worden de nieuwe Flying Blue-kaarten verstuurd. Alle kaarten vervallen op 1 april, tenzij deelnemers in 2018 van level zijn gewisseld. Flying Blue-deelnemers hebben naast de fysieke kaart ook altijd toegang tot de digitale kaart via de KLM-app. Explorer-deelnemers ontvangen geen kaart in de bus, maar kunnen een digitale kaart downloaden via de KLM-app.

Miles sparen

Voor de jongste wereldreizigers

Flying Blue is er niet alleen voor grote, maar ook voor kleine reizigers. Kinderen kunnen al vanaf twee jaar deelnemer van Flying Blue worden en meteen beginnen met het sparen van Miles. Wie jong begint met sparen, bouwt al snel een vermogen aan Miles op. Hiervoor moet er ten minste 1 keer in de 24 maanden een vlucht met KLM of partners worden gemaakt. klm.nl/reizen-met-kinderen

Beeld: Shutterstock (lounge).

Beeld: Denis Koval.

Ontspannen op reis

HEERLIJK LOUNGEN OP DE LUCHTHAVEN

Bent u tijdens een overstap of vlak voor vertrek op zoek naar een rustige plek om te ontspannen of werken? In de stijlvolle lounges van Air France, KLM of een van onze SkyTeam-partners zijn Flying Blue-deelnemers altijd welkom. Ze genieten er van vele extra's: zo staat er altijd iets te eten en drinken klaar. Als Gold- of Platinum-deelnemer krijgt u gratis toegang met een

gast wanneer u vliegt met Air France, KLM of bepaalde SkyTeam-partners. Bent u Explorer-, of Silver-deelnemer en reist u Business Class met Air France, KLM of bepaalde SkyTeam-partners? Dan kunt u kosteloos gebruikmaken van de lounges. Reist u Economy Class? Dan kunt u Miles gebruiken voor toegang. klm.com/flyingblue

DE LUXE VAN STILTE

Fijn voor in het vliegtuig, maar ook voor thuis of op kantoor. De draadloze, geluiddempende koptelefoon van Bose wist alle ongewenste omgevingsgeluiden uit en staat garant voor een sublieme muziekbeleving.

QuietComfort 35 wireless headphones II, € 349.

€ 349 OF 139.600 MILES

Nu exclusief 15% korting voor Flying Blue-deelnemers met kortingscode [fdbosecaran15](#).

Deze aanbieding loopt tot en met 5 juni 2019. Bestel dit product op shop.klm.com en laat het thuis of tijdens uw KLM-vlucht bezorgen.

Samen op weg naar een duurzame wereld

KLM maakt zich al jaren sterk voor een duurzame luchtvaart. Aan boord serveren wij eerlijke maaltijden met duurzaam geproduceerde ingrediënten van partners die onze visie delen en op de grond zijn wij voortdurend op zoek naar manieren om afval te verminderen of slim te recycleren. Daarnaast investeren wij in de ontwikkeling van duurzame biokerosine. Lees meer op klmtakescare.nl

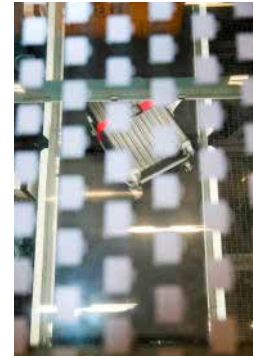

“Bij Café Chocolat in Lounge 1 serveren ze de beste koffie van heel Schiphol”

KLM-personeel tipt SCHIPHOL TOPPERS

Als procesmanager bij Passenger Services is KLM'er Ellen Bats al jaren elke werkdag op Schiphol te vinden. De luchthaven heeft dan ook geen geheimen meer voor haar. Dit zijn haar favoriete plekken.

FOTOGRAFIE ESTER GEBUIS

Spiekvenster

“Grappig: vlak bij de roltrappen in Lounge 2 kun je door een venster in de vloer een klein deel van de hypermoderne bagagesystemen op Schiphol bekijken.”

Het bos in

“Dit stuk groen is te vinden op de D-pier, bij Lounge 1. Er zijn geen echte bomen, maar het is wel een groene omgeving waar je vogels hoort fluiten. Heel rustgevend.”

NEMO Science Museum

“Op de Holland Boulevard heeft NEMO een dependance met negen interactieve opstellingen. Leuk: zo leren kinderen op speelse wijze over wetenschap en technologie.”

Café Coco

“Bij dit café, in een hoek van Lounge 2, staan grote fauteuils met uitzicht op de D-pier. Ze verkopen hier ook heerlijke Belgische pralines en geweldige desserts, zoals de longue passion met mango en passievrucht.”

Bubbles Seafood & Wine Bar

“Bij deze fijne plek in Lounge 1 begint de reis altijd goed. De sushi en oesters zijn echte aanraders. Voor de liefhebber: ze hebben hier ook een grote collectie goede wijnen.”

Piano

“Net als op de grote treinstations in Nederland staat er op de Holland Boulevard een piano waar iedereen op mag spelen. Als ik een mooie melodie hoor, ben ik meteen vrolijk.”

Café Chocolat

“Dit café bevindt zich direct naast Bubbles, en ze serveren er naar verluidt de beste koffie van Schiphol. Ik drink geen koffie, maar de warme chocolademelk kan ik ook aanraden.”

Café Rembrandt

“Deze typisch Amsterdamse bruine kroeg met houten vloeren, rode gordijnen én bitterballen, is nog voor de paspoortcontrole te vinden op Schiphol Plaza.”

SkyTeam

GEEF EENVOUDIG UW MENING MET DEZE APP

Met verbeterde feedbackfuncties in de SkyPriority Panel-app is het voor frequent flyers nu nog eenvoudiger om hun bevindingen te delen tijdens hun reis. Al meer dan 12.000 frequent flyers van de verschillende SkyTeam-partners gebruiken de app voor klantenfeedback. Dankzij de aanpassingen is het nu nog eenvoudiger om toegang te krijgen tot de app, kunnen panelleden makkelijker ideeën indienen en is er een spelelement toegevoegd. Informatie die binnenkomt via de app wordt onmiddellijk met de deelnemende luchtvaartmaatschappijen gedeeld, zodat zij potentiële kwesties snel kunnen oplossen. De SkyPriority Panel-app is beschikbaar in 16 talen en kan via de App Store gratis worden gedownload op Android en iPhone. skyteam.com

SkyTeam

Snel en makkelijk vluchten zoeken

SkyTeam is voortdurend op zoek naar innovatieve oplossingen om klant-ervaringen te verbeteren. Hiertoe lanceerden zij onlangs een nieuwe meta-zoekmachine, een handige tool waarmee u supersnel en eenvoudig kunt zoeken én boeken binnen het aanbod van alle negentien SkyTeam-partners, terwijl u ook nog eens Miles spaart. Zoeken werkt simpel. U vult uw reisdata, de luchthaven van vertrek en de bestemming(en) in. Alle vluchtopties van de negentien SkyTeam-partners verschijnen vervolgens in een handig overzicht. Om de boeking af te ronden, wordt u vervolgens doorverwezen naar de website van de gekozen luchtvaartmaatschappij. skyteam.com

Dagelijks
vertrekken
1500
Air France-
vluchten
naar 195
bestemmingen
in 91 landen

Delta Air Lines

Kies uw maaltijd voor vertrek met 'pre-select'

Reizigers op internationale vluchten van Delta Air Lines kunnen al voor vertrek kiezen welke regionaal geïnspireerde maaltijd zij tijdens de vlucht willen nuttigen. Het *pre-select meal program* is ook beschikbaar voor Air France- en KLM-passagiers aan boord van een Delta-vlucht. Drie dagen voor vertrek neemt Delta per e-mail contact op met de passagiers om hen uit te nodigen een maaltijd te kiezen. Alle menu's worden gemaakt met verse, seizoensgebonden ingrediënten door het culinaire team van Delta.

De beschikbare wijnen zijn geselecteerd door Delta's Master Sommelier, Andrea Robinson. Speciale maaltijd-verzoeken maken geen deel uit van het *pre-select*-programma en kunnen ten minste 24 uur voor vertrek in de boeking worden aangevraagd. delta.com

SkyTeam en Hertz

VOORDELIG DE WEG OP

Luchtvaartalliantie SkyTeam ging onlangs een unieke samenwerking aan met autoverhuurbedrijf Hertz.

Frequent flyers van alle negentien SkyTeam-partners genieten voortaan van diverse voordelen bij het huren van een Hertz-auto. Zo kunnen klanten gebruikmaken van een kortingscode bij het reserveren (te vinden op [SkyTeam.com](https://skyteam.com)). Daarnaast kunnen reizigers bij in aanmerking komende auto's ook Miles verdienen (mits het Flying Blue-nummer gedeeld wordt). Hertz heeft vestigingen op alle 1074 bestemmingen van SkyTeam. Het is de eerste keer dat een luchtvaartalliantie een dergelijke samenwerking met een autoverhuurbedrijf aangaat.

skyteam.com

Tekst: Kim Lamertse. Fotografie: Nevascha Libert.

“Acht pinguïns
staarden me aan,
luid kwetterend”

Als Teamleider Omdraai bij KLM Ground Services is Sil van der Kolk verantwoordelijk voor het laden en lossen van vliegtuigen. Zo zorgt hij ervoor dat elk vliegtuig na aankomst weer op tijd vertrekt.

en tablet. Wat we doen is nog hetzelfde, maar de manier waarop, is in korte tijd compleet veranderd.”

Grote verrassing

“Jaren geleden maakte ik op een dag het luik van een bagageruim open; acht pinguïns staarden me aan, luid kwetterend. Ze waren losgebroken uit hun hok. De dieren mankeerden gelukkig niks, maar ik stond wel even vreemd te kijken.”

Mooiste KLM-herinnering

“Zonder twijfel mijn eerste werkdag bij KLM. Ik heb veel aan KLM te danken. Dit werk is meer dan alleen mijn inkomstenbron, ik heb er ook veel geleerd. Bovendien heb ik dankzij deze baan veel kunnen reizen.”

Ideale reisgenoot

“Samen met mijn dochter Dewi heb ik al veel van de wereld gezien. Zo zijn we in Barcelona, Madrid en Miami geweest. Nu ze ouder is, reizen we wat minder samen. Ik zou graag nog eens met haar op reis gaan, een vader-dochterweekend. De bestemming maakt dan niet eens uit.”

Mooiste plek

“Het idyllische Tobago, niet ver van de kust van Venezuela. Een paradijs met witte stranden en een azuurblauwe zee. Naar deze plek maakte ik in 1988 mijn allereerste verre reis. Er was nog nauwelijks toerisme. Ook de natuur in Suriname vind ik betoverend mooi. Samen staan ze op een gedeelde eerste plaats.”

Druk, druk, druk

“Inmiddels werk ik al 30 jaar voor KLM. Ik vind het nog altijd een enerverend bedrijf om voor te werken, het werk staat nooit stil. 's Nachts mag het dan wat rustiger zijn, maar van zes uur 's ochtends tot elf uur 's avonds is het behoorlijk druk.”

Toen en nu

“Toen ik 30 jaar geleden begon met werken, stond ik met een papieren formulier op het platform. Nu werk ik met een portfoon, telefoon

Vliegtuigmotoren reinigen

EVEN DOOR DE WASSTRAAT

Schonere motoren zorgen voor betere prestaties en verbruiken minder brandstof, waardoor CO₂-uitstoot wordt verminderd – dat is nog eens win-win-win. De afdeling Engineering & Maintenance van KLM pioniert op dit terrein.

TEKST MARIEKE VERHOEVEN VERTALING JOHN EDWARDS

Inwendig reinigen

KLM innoveert veel om de gevolgen van haar technische operationele werkzaamheden op het milieu te verminderen. Dat loopt uiteen van het gebruik van biobrandstof tot het recyclen van oude onderdelen. Een van de meest spectaculaire methodes die daarbij zijn ontwikkeld, is *Engine Water Wash*: het inwendig reinigen van vliegtuigmotoren. Tijdens vluchten kunnen vuil en stof zich in de motoren ophopen. Daardoor wordt de motor minder efficiënt en is meer brandstof nodig om de vereiste prestaties te leveren. *Engine Water Wash* maakt dat ongedaan. Daarnaast wordt het prestatieniveau verhoogd en brengt het het brandstofverbruik omlaag. Dit verlaagt de CO₂-uitstoot en andere stoffen tijdens een vlucht.

Soort wasmachine

Louis Schouten en Marijke van den Steenhoven zijn beiden Manager Operations van de KLM-afdeling Engineering & Maintenance, en als zodanig verantwoordelijk voor alle uitvoerende werkzaamheden in de hangars. Hieronder valt ook het *Engine Water Wash*-programma. “In 2006 begon de afdeling Engineering & Maintenance van KLM te experimenteren met het schoonmaken van de motoren terwijl de toestellen in de hangar

stonden,” legt Schouten uit. “De *Engine Water Wash*-methode is ontwikkeld door KLM en is een primeur op het gebied van vliegtuig-onderhoud. We vermoedden dat schonere motoren niet alleen beter zouden presteren, maar ook minder impact zouden hebben op het milieu. Dat bleek te kloppen.” Schouten legt uit hoe het proces in zijn werk gaat: “Het is te vergelijken met een wasmachine. Water met een temperatuur van ongeveer 70°C wordt meerdere keren in de voorkant van de motor gespoten. Terwijl de motor draait, stroomt het water in de ventilator en de compressor, waardoor het vuil wordt afgevoerd. Als we alleen naar de Boeing 777 kijken, bespaart deze methode jaarlijks duizenden liters brandstof.”

Deze methode bespaart jaarlijks duizenden liters brandstof

“We vangen niet alleen het afvalwater op, maar zetten de damp ook nog eens om in schone lucht”

Schone lucht voor iedereen

Maar dat is nog niet alles. KLM vangt al het afvalwater op – meer dan 100 liter per wasbeurt – en recyclet dit op een verantwoorde manier via het KLM Environmental Center. “De damp die vrijkomt tijdens het proces wordt ook nog eens door een dampafzuiger omgezet in schone lucht,” voegt Van den Steenhoven toe. “De lucht die wordt afgegeven, is zelfs schoner dan de lucht die zich normaal gesproken in de hangar bevindt. Dat is goed nieuws voor ons team van 250 ingenieurs en technici.” Het *Engine Water Wash*-programma kan tegelijkertijd met de periodieke technische controle van het toestel worden uitgevoerd in de hangar, zonder dat het toestel langer aan de grond hoeft te blijven. De frequentie van het schoonmaken hangt af van het type vliegtuig, maar gebeurt ongeveer elke zes weken. Schouten: “De volgende uitdaging is om het proces nog sneller en efficiënter te maken. We willen gebruikmaken van alle beschikbare grondtijd van het vliegtuig tussen vluchten in, zodat we ook de motorwaterwassing op de helling op onze thuisbasis kunnen doen. Omdat de gates en parkeervakken op luchthavens vrijwel doorlopend in gebruik zijn, is dat nog een hele uitdaging.”

Beeld: Jasmijn Evans/Art Associates (illustratie)

Futuristische gels

Naast het vinden van de meest efficiënte manieren om de beperkte grondtijd van toestellen optimaal te benutten, onderzoekt KLM ook manieren om het gebruik van water te verminderen. Van den Steenhoven: “Het water dat we gebruiken tijdens het *Engine Water Wash*-programma wordt gerecycled, dus dat is al behoorlijk duurzaam. De uitdaging is nu om nog minder water te gebruiken tijdens het schoonmaken van de buitenkant. Op dit moment voeren we proeven uit met speciale gels, waarbij helemaal geen water nodig is.” Maar, voegt Schouten toe, dat is nu nog toekomstmuziek. “We zullen

nog veel tests moeten uitvoeren om vast te stellen of de kleuren goed blijven wanneer we een duurzame gel gebruiken.” Tot die tijd is het team blij en er trots op pionier te zijn op het gebied van het reinigen van motoren, zegt hij. “Het is spannend om koploper te zijn in deze ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid. Ik ben van mening dat de hele luchtvaart-industrie verantwoordelijkheid draagt om onze industrie meer duurzaam te maken.”

 klmtakescare.com

MODERN VAKMANSCHAP

De luxe balpennen van Caran d'Ache behoren tot de beste ter wereld. Het Zwitserse merk staat bekend om het gebruik van verfijnde materialen, de nadruk op hoogwaardige kwaliteit en de unieke zeshoekige vorm.

Exclusieve set van 3 Caran d'Ache 849-balpennen, € 69.

€ 69 OF 27.600 MILES

Nu exclusief 15% korting
voor Flying Blue-deelnemers
met kortingscode fdbosecaran15.

Deze aanbieding loopt tot en met 5 juni 2019. Bestel dit product op shop.klm.com en laat het thuis of tijdens uw KLM-vlucht bezorgen.

Beeld: Dennis Koval

Samengesteld voor Flying Dutchman-lezers

DREAM TRIPS

Deze aanbiedingen zijn speciaal voor lezers van Flying Dutchman samengesteld door verschillende reisaanbieders. Vraag vrijblijvend informatie aan via klm.com/dreamtrips.

70
WEGDROMEN IN DE PACIFIC

72
FASCINEREND JAPAN

73
OP SAFARI IN TANZANIA

74
KENIAANSE AVONTUREN

76
TER LAND EN TER ZEE

77
SWINGEND AMERIKA

78
PARADIJSELIJK MAURITIUS

80
VEELZIJDIG COLOMBIA

82
EILANDHOPPEN OP DE CYCLADEN

Meer weten?

Zo vraagt u vrijblijvend informatie aan over een of meerdere van deze reisaanbiedingen.

1. Ga naar klm.com/dreamtrips.
2. Vul het contactformulier in.
3. Binnen 14 dagen krijgt u de informatie thuisgestuurd.

TROPISCH WEGDROMEN IN DE PACIFIC

De Cookeilanden zijn vulkanisch van oorsprong en bieden een zeldzaam mooie natuur, een fantastisch tropisch klimaat en een gastvrije bevolking met de grootste glimlach ter wereld.

Laat u betoveren door de sfeer van authentiek Polynesië en dompel u onder in de kalme wateren en azuurblauwe lagunes van de grootste oceaan ter wereld. De paradijselijke Cookeilanden zijn een archipel van 15 eilanden, uitgestrooid over 1,8 miljoen vierkante kilometer mythische Stille Zuidzee.

Droomeiland

Rarotonga is het hoofdeiland van de Cookeilanden, u vliegt er via Los Angeles in 22 uur naartoe. Het eiland heeft een omtrek van slechts 32 kilometer en wordt volledig omringd door koraalriffen en lagunes: een echte droombestemming in de Pacific. Tijdens een wandeling door de steil uit zee oprijzende vulkanische

bergen kunt u volop genieten van de uitbundige begroeiing en het geweldige uitzicht. Rarotonga is ook per fiets of scooter goed te verkennen. En wie een snorkeluitrusting meeneemt, kan vanaf het strand zo het water in lopen om de schitterende onderwaterwereld van dichtbij te verkennen.

Dobberen in de lagune

Het atol Aitutaki ligt op 50 minuten vliegen ten noorden van Rarotonga. Dit ringvormige eiland heeft een prachtige lagune met een omtrek van 45 kilometer, vergelijkbaar met de wereldberoemde lagune van Bora Bora. Traditie in dans, zang en kunst leeft nog voort in het dagelijks leven op Aitutaki. U kunt de

kalme, azuurblauwe wateren rond het eiland verkennen door een schitterende boottocht te maken, waarbij u af en toe aanlegt om te snorkelen, te zwemmen of te relaxen in de schaduw van de wuivende palmbomen.

Vogels spotten op Atiu

Atiu, 187 kilometer ten noordoosten van Rarotonga, is het meest ongerepte eiland van de Cookeilanden en een zeldzaam voorbeeld van een *raised* atol. Het eiland heeft een fascinerend landschap met rondom steile zeekliffen met verborgen witte zandstranden, druipsteengrotten en een centraal plateau waarop vijf dorpjes liggen. Het eiland is bovendien zeer in trek bij vogelaars.

Vakantieverlenging

De Cookeilanden zijn een ideale vakantiebestemming als u wilt genieten van indrukwekkende landschappen, witte stranden en prachtige lagunes, maar zijn ook heel goed te combineren met een stedentrip of campertour. Zo kunnen wij uw reis verlengen met een bezoek aan Los Angeles, de stad waar dromen werkelijkheid worden, of San Francisco, ook wel ‘The Golden Gate City’ genoemd. Ook kunt u de gehele westkust van Amerika ontdekken, per camper of met een huurauto.

Meer informatie over deze reis?
Ga naar klm.com/dreamtrips

REISAANBIEDING

16-daagse reis Cookeilanden, Castaway Reis vanaf € 3.875 p.p.

Tijdens deze reis ontdekt u het tropische eiland Rarotonga en de azuurblauwe lagunes van Aitutaki en Atiu.

Inclusief

Internationale vluchten vanaf Amsterdam naar Rarotonga met KLM en Air New Zealand, luchthavenbelastingen, alle transfers op de eilanden, binnenlandse vluchten tussen de eilanden, vier excursies, vijf overnachtingen op Rarotonga, vier overnachtingen op Aitutaki, drie overnachtingen op Atiu en een dagkamer op de laatste dag.

Exclusief

Overnachting in Amerika, overige maaltijden en drankjes, excursies, persoonlijke uitgaven en een reisverzekering, annuleringsverzekering of omboekverzekering.

Hoogtepunten

- Authentiek Polynesië.
- De groene jungle en mooie stranden van Rarotonga.
- De prachtige lagune van Aitutaki.
- Druipsteengrotten op Atiu.

Over Pacific Island Travel

Pacific Island Travel is al meer dan 25 jaar dé specialist in op maat gemaakte reizen naar Australië, Nieuw-Zeeland, de eilanden van de Stille Zuidzee en Hawaï.

Meer informatie

Pacific Island Travel
Simon Carmiggeltstraat 10
1011 DJ Amsterdam
Tel: 020 20 51 069
droomreis@pacificislandtravel.nl
pacificislandtravel.nl

Paradijselijk strand.

Het atol Aitutaki.

Japan zit vol verrassingen en tegenstellingen. Het contrast tussen de eeuwenoude tempels en hypermoderne steden maakt een reis door dit unieke land tot een bijzondere en onvergetelijke ervaring.

Maak uw reis extra bijzonder door te overnachten in traditionele ‘ryokans’, waar u de rijke tradities en gastvrijheid van het land zelf kunt ervaren. Ook ontdekt u de nieuwste gadgets en de smaaksensaties van de Japanse keuken. In drie weken reist u met een huurauto én per Shinkansen-hogesnelheidstreinen dwars door het land.

Bruisend Tokio en Mount Fuji
De reis begint in de hoofdstad: Tokio. In deze levendige metropool wisselt u traditionele buurten af met bijzondere, moderne gebouwen en keizerlijke tempels. Per huurauto verlaat u de drukte om de noordzijde van Mount Fuji, de belangrijkste berg van Japan, te ontdekken. De schitterende uitzichten rondom de Fuji Five Lakes zijn onovertroffen.

Overnachten bij de monniken
Vanuit het traditionele postdorp Tsumago wandelt u een stuk over de oude postweg die leidt van Tokio naar Kyoto. Na een bezoek aan de tempels in Nara slaapt u een nachtje bij de boeddhistische monniken bij Mount Koya.

Vulkanen en heetwaterbronnen
Tijd voor een bezoek aan Kyoto, dé culturele hoofdstad van Japan, en havenstad Hiroshima. U reist vervolgens verder naar Fukuoka waar u per huurauto het eiland Kyushu verkent. Hier barst

het van de modderbaden en heetwaterbronnen, zoals in Yufuin en Beppu. Via het vulkaanlandschap van Mount Aso doorkruist u het eiland op weg naar de stad Kumamoto, waar een schitterend kasteel is gehuisvest. Vaar vervolgens met de ferry naar uw eindpunt van deze reis: de stad Nagasaki.

Meer informatie over deze reis?
Ga naar klm.com/dreamtrips

REISAANBIEDING

23-daagse fly-drive door Japan vanaf € 3.449 p.p.

Speciaal voor Flying Dutchman stelde Vámonos Travels deze onvergetelijke reis door Japan samen.

- Hoogtepunten**
- Bruisend Tokio.
 - Mount Fuji-vulkaan.
 - Cultuurstad Kyoto.
 - Historisch Hiroshima.
 - Prachtig schiereiland Kyushu.

- Inclusief**
- Retourvlucht Amsterdam – Tokio + Fukuoka – Seoel – Amsterdam met KLM.
 - Aankomsttransfer in Tokio.
 - Tweemaal huurauto (Honda Fit, incl. gps, CDW-verzekering en drop-offkosten).
 - Treinritten Kyoto – Hiroshima – Fukuoka (per Shinkansen) en Nagasaki – Fukuoka.
 - Hotelovernachtingen o.b.v. logies en ontbijt, overnachting is mogelijk in fraaie ryokans.

Reissom
Deze 23-daagse rondreis is te boeken vanaf € 3.449 p.p. (bij twee personen) en kan het hele jaar door worden gemaakt.

Over Vámonos Travels
Vámonos Travels biedt sinds 1991 individuele rondreizen op maat aan. De Vámonos-reisspecialisten hebben alle bestemmingen bezocht en blijven steeds nieuwe ontdekken.

Meer informatie
Vámonos Travels
Amstelveenseweg 314hs
1076 CS Amsterdam
Tel. 020-673 54 54
info@vamonos.nl
vamonos.nl

REISAANBIEDING 16-daags safari-avontuur Tanzania vanaf € 4.795 p.p.

Explore Tanzania organiseert reizen op maat. Uw reis is volledig naar wens aan te passen.

- Hoogtepunten**
- Tarangire National Park.
 - Mountainbike-safari of culturele wandeling door Lake Manyara.
 - Zie de dieren van dichtbij in de Ngorongoro-krater (Werelderfgoed).
 - Serengeti Nationaal Park.
 - Verblijf in unieke Green Camps.
 - Strandvakantie op Zanzibar.

KLEINSCHALIG EN AUTHENTIEK TANZANIA

Beleef een Tanzaniaans avontuur met een gevarieerde safari en heerlijke stranddagen als afsluiter. Prachtige landschappen, boeiende culturen, het dierenrijk, leuke activiteiten, een geweldig strand: alles komt aan bod.

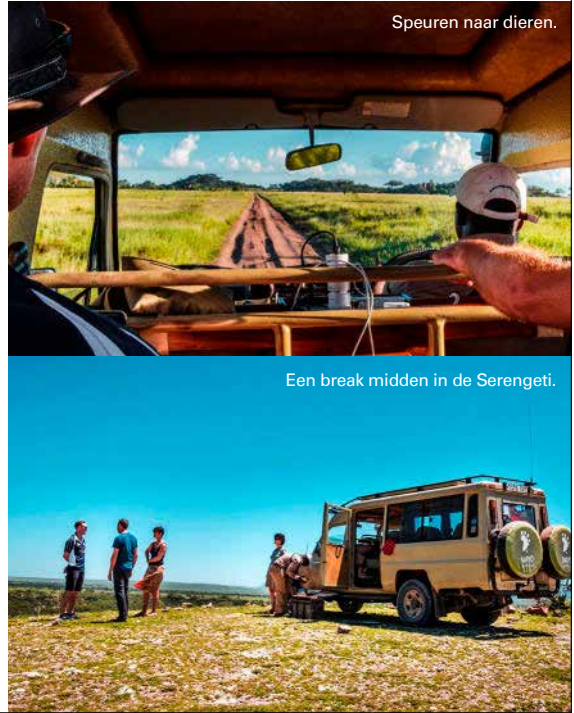
Tanzania is een heel diverse safari-bestemming. In het noorden van het land vindt u de safariparken Serengeti, Ngorongoro-krater, Tarangire en Lake Manyara: de thuisbasis voor veel grote groepen dieren. Dit gebied is een prachtige bestemming voor een actieve safari. U kunt er volop mountainbiken, kanoën en wandelen. De mooie kust van Tanzania staat garant voor een heel ontspannen en tropische strandvakantie.

Nationale natuurparken
Uw eerste twee dagen in Tanzania starten met een safari in het Tarangire National Park. Dit is een prachtig park met enorme kuddes olifanten en veel andere dieren. Het park is beroemd door de vele grote baobab-bomen, gele acacia's, kleine moerassen en tropische palmbomen. In het Lake Manyara National Park ziet u onder andere bavianen, giraffes, olifanten en nijlpaarden. In het dichtbijgelegen dorp Mto wa Mbu maakt u een wandeling of fietstocht, en kunt u meteen kennismaken met de lokale bevolking.

Sfeervolle lodges
In Arusha, in het Tarangire National Park en bij de Ngorongoro-krater overnacht u in comfortabele lodges met zwembad. De overige nachten verblijft u geheel verzorgd midden in de nationale parken in onze privé Green Camps, daar waar de grote

migrerende groepen dieren zich ook bevinden. Na de safari vliegt u naar het tropische eiland Zanzibar. Geniet hier van vijf nachten zon, zee en strand. Ook kunt u er rondwalen door dorpjes en tochten maken met karakteristieke vissersbootjes.

Meer informatie over deze reis?
Ga naar klm.com/dreamtrips

- Reissom**
Deze 16-daagse reis is te boeken vanaf € 4.795 p.p. op basis van 4 personen (exclusief internationale vlucht en kinderkortingen).

- Inclusief**
- Heen- en terugreis met KLM.
 - Alle transfers en binnenlandse vluchten.
 - Een 8-daagse privé-safari met een deskundige, Engelssprekende gids.
 - Verblijf op Zanzibar.

- Entreegelden voor de nationale parken.
- Comfortabele accommodaties.
- Alle maaltijden.

Over Explore Tanzania
Explore Tanzania is de eerste gespecialiseerde organisatie in Nederland voor reizen naar Tanzania en Zanzibar. Gedreven door haar passie voor het land belooft zij de ultieme en pure Afrika-beleving.

Meer informatie
Explore Tanzania
Roggestraat 111
7311 CC Apeldoorn
Tel. 055-533 25 50
info@exploretanzania.nl
exploretanzania.nl

KENIAANSE AVONTUREN

Maak kennis met de adembenemende flora en fauna van Kenia. Deze unieke droomreis op privébasis brengt u langs de bekendste hoogtepunten: ontdek de Kilimanjaro, streep ‘game drives’ van uw bucketlist af en sta oog in oog met allerlei wildlife.

Kenia, het land waar talloze culturen samenkomen en eeuwenoude tradities in leven zijn gehouden, verovert moeiteloos een plek in uw hart. Het Afrikaanse land biedt eindeloze schoonheid in de vorm van uitgestrekte meren, moerassen vol mangroves, indrukwekkende savannes, prachtige witte zandstranden en een knaloranje horizon. Hoog tijd voor een ontdekkingsreis, dus.

Uitzicht op de Kilimanjaro

Vanuit de hoofdstad Nairobi reist u met een Engelssprekende gids naar Amboseli National Park, waar de trip begint met een bezoek aan het wereldberoemde bergmassief Kilimanjaro. Vergaap u aan het uitzicht en spot er talloze kudde olifanten, zebra’s, antilopen, gnoes en buffels. Een fantastisch begin van een onvergetelijke reis. Daarna is het tijd voor een aantal ‘game drives’ in het park, waarbij u optioneel ‘s avonds – om het actieve wild óók in schemerlicht en ‘s nachts te ontdekken – op pad gaat. Zelfs vanaf uw *tented camp* (slaapplek) is het uitzicht op de Kilimanjaro geweldig.

Nijlpaarden spotten

De reis voert, na een uitstekend ontbijt, richting het merengebied van de Great Rift Valley. Op de planning staan het mooie Lake Naivasha en Lake Elementaita, waar u de komende twee nachten doorbrengt. Maak een boottocht over Lake Naivasha om imponerende nijlpaarden en schitterende vogels te spotten. Bij voorkeur in combinatie met een bezoek aan Crescent Island, waar het uitzicht over de vulkaan Mount Longonot fantastisch is en u via een gegidste safariewalk nóg meer wildlife ontdekt.

Wandelen in Hell’s Gate

Zin in een avontuurlijke wandeling? Dat kan in het heuvelachtige Hell’s Gate National Park, terwijl vogelliefhebbers kiezen voor een ‘game drive’ of wandeling door het Soysambu-reservaat. Op de vijfde dag staat Lake Nakuru op het programma, waar er kans is op een ‘onderonsje’ met witte of zeldzame zwarte neushoorns. Daarnaast leven er nog veel meer dieren, waaronder luipaarden, giraffen, zebra’s en buffels.

De jaarlijkse migratie

We gaan door naar Masai Mara: een wereldberoemd, betoverend landschap bestaande uit grote vlaktes, heuvels, dicht struikgewas en acaciabos. Maak u van juli tot november op voor een machtig schouwspel: dé periode waarin miljoenen gnoes en zebra’s, opgejaagd door roofdieren, de Mara-rivier oversteken. Aansluitend maakt u een paar game drives door het gebied om alle wildlife, van leeuw tot antilope, te observeren. Sluit de reis af met een unieke ballonsafari, voordat de terugreis naar Nairobi begint. Optioneel doet u in de hoofdstad nog een stadstour, en ‘s avonds vliegt u voldaan naar huis.

Strandverlenging

Heeft u meer tijd tot uw beschikking? Overweeg dan een strandverlenging aan de zuidkust van Kenia, zoals op het exotische eiland Zanzibar in Tanzania óf op de Seychellen. Zodat u heerlijk nageniet van uw safari en kunt ontspannen aan parelwitte stranden.

Meer informatie over deze reis?
Ga naar klm.com/dreamtrips

REISAANBIEDING 9-daagse privésafari naar Kenia vanaf € 1.723 p.p.

Jambo Safari Club selecteerde speciaal voor Flying Dutchman deze reis naar Kenia.

Hoogtepunten

- Amboseli National Park.
- Nijlpaarden in Lake Naivasha.
- Lake Elementaita.
- Masai Mara National Park.
- *Night drive.*

Reissom

Deze 9-daagse privésafari is te boeken vanaf € 1.723 p.p. (bij twee personen), exclusief retourvlucht Amsterdam – Nairobi met KLM. U verblijft in uitstekende lodges en sfeervolle *tented camps*.

Over Jambo Safari Club

Met 40 jaar ervaring kan Jambo Safari Club zich met recht een Afrika-specialist noemen. Omdat Oost-Afrika over een oneindig aantal reismogelijkheden beschikt, kunnen wij reizen samenstellen die geheel op uw wensen zijn afgestemd. Informeer bij onze Oost-Afrika-specialisten naar de mogelijkheden.

Meer informatie

Jambo Safari Club
Wisselwerking 52-56
1112 XR Diemen
Tel. 020-201 27 40
info@jambo.nl
jambo.nl

TER LAND ÉN TER ZEE

Geniet van de luxe aan boord van een prachtig cruiseschip terwijl u onderweg bent naar vele indrukwekkende bestemmingen. Verken magisch Peru tijdens het inclusieve landprogramma.

Exclusief bij Cruise Travel: Cruise & More Peru. Cruise & More is perfect voor mensen die veel bestemmingen in één vakantie willen ontdekken, maar dit niet alleen per cruiseschip willen doen. Aan de Cruise & More-reizen is namelijk een landprogramma aan het begin of einde van de cruise toegevoegd. Zo heeft u uitgebreid de tijd om de natuur, cultuur en de gewoonten van een land te leren kennen.

Magisch Peru

Uw reis begint in Lima met een stadstour langs de vele hoogtepunten van deze dynamische hoofdstad. Daarna vliegt u naar de vroegere hoofdstad van het Incarijk, Cuzco. Een kleine stad, hoog in het Andesgebergte, met smalle straatjes en inheemse markten die u eindeloos kunt verkennen. De volgende dag komt u aan bij Aguas Calientes, een klein dorpje aan de voet van de Machu Picchu waar u een van de zeven nieuwe wereldwonderen mag gaan aanschouwen. Na het indrukwekkende landprogramma in Peru vaart u naar onvergetelijke plekken in Ecuador, Costa Rica, Nicaragua, Guatemala en Mexico, met als eindbestemming San Diego.

Het schip: Amsterdam

De openbare ruimtes aan boord van de Amsterdam bieden passagiers van alle leeftijden volop de ruimte om te

dansen, shows te bezoeken en heerlijk te relaxen. Wilt u liever actief aan de slag? Volg dan een digitale workshop of woon een demonstratie in de kookstudio bij. In de vele restaurants kunt u, dankzij het As You Wish® Dining, zelf beslissen wanneer u geniet van de gerechten die worden geserveerd.

Meer informatie over deze reis?
Ga naar klm.com/dreamtrips

REISAANBIEDING 22-daagse groepsreis Peru vanaf € 3.999 p.p.

Ontdek de allermooiste bestemmingen in Peru vanaf land én vanaf zee. Deze reis gaat door bij een minimum van 16 deelnemers, het vertrek is op 8 oktober 2019.

Hoogtepunten

- Machu Picchu.
- Lima.
- Puerto Vallarta.

Inclusief

- Retourvlucht met KLM, inclusief ruimbagage.
- Landprogramma o.b.v. logies/ontbijt, 3 lunches en 1 diner.
- Alle transfers en een binnenlandse vlucht.
- Nederlandstalige reisbegeleiding tijdens het landprogramma.
- 15-daagse cruise inclusief havengelden en alle maaltijden.

- \$ 25 boordtegoed per persoon
- Fles wijn per hut.
- Reisgids Peru.
- Tijdens de cruise: dranken zoals koffie, thee, water en ice tea in de (buffet)restaurants, uitgebreid entertainment, activiteiten en roomservice.
- Kennismakingsbijeenkomst voorafgaand aan de reis.

Meer informatie

Cruise Travel
Harderwijkerweg 141
3852 AB Ermelo
Tel. 0341-20 17 23
info@cruisetravel.nl
cruisetravel.nl/peru

RONDREIS DOOR SWINGEND AMERIKA

Van kleurrijke steden vol straatmuzikanten tot prachtige natuur en de imposante Mississippi: het zuiden van Amerika is één groot hoogtepunt.

Het is niet alleen de geboortestreek van de blues, rock-'n-roll en countrymuziek; oude verhalen en swingende café's brengen de muziek hier echt tot leven. Ontdek New Orleans, een kleurrijke stad vol bruisende pleinen en gebouwen in authentieke Europese bouwstijl. Bezoek de Sun Studio en Graceland in Memphis, dé stad waar de invloed van de 'The King' Elvis Presley overal voelbaar is. Duik in de onvervalste countrycultuur in Nashville, waar op elke hoek van de straat gitaar wordt gespeeld. U kunt er niet omheen: in het zuiden stroomt muziek werkelijk door de aderen van iedereen die je ontmoet.

Aangrijpende geschiedenis

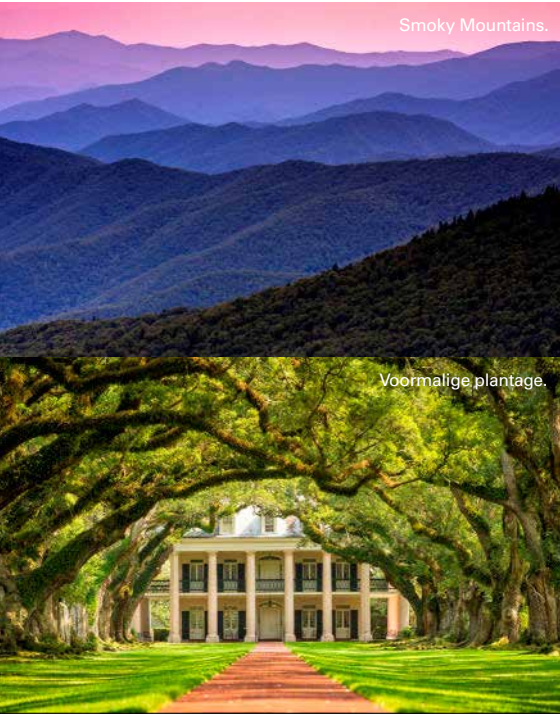
Tussen de moerassen langs de Mississippi, dicht bij de plaatsen St. Francisville en Jackson, gaat u terug naar de tijd van de traditionele plantages. Wandel over de katoenvelden en overnacht op een van de plantages. Een aangrijpende stap in het verleden. Ook in de metropool Atlanta, de geboorteplaats van Martin Luther King, staat geschiedenis centraal. Dankzij het museum en zijn geboortehuis krijgt u een kijkje in zijn indrukwekkende leven.

Ongerepte natuur en wildlife

Vervolgens rijdt u naar het Great Smoky Mountains National Park. Dit is het

leefgebied van 65 zoogdier-, 200 vogel-, 67 vis- en 80 reptielsoorten. De waanzinnige vergezichten over mistige bergtoppen maken het natuurpark mateloos populair. Deze prachtige rondreis is er werkelijk één om nooit te vergeten.

Meer informatie over deze reis?
Ga naar klm.com/dreamtrips

REISAANBIEDING

14-daagse Fly & Drive door 'The Deep South' vanaf € 2.095 p.p.

Voor Flying Dutchman stelde Destinations deze bijzondere reis samen door Louisiana, Georgia, Tennessee en Mississippi.

Hoogtepunten

- Verken swingend New Orleans.
- Bezoek Elvis' Graceland en het Johnny Cash Museum.
- Reis langs de Mississippi-rivier.
- Ontdek het slavernijverleden op de plantages.
- Spot alligators en schildpadden in drassige moerassen.
- Speur naar beren en elanden.
- Geniet van de mystieke Smoky Mountains.

Reissom

Deze 14-daagse privérondreis is te boeken vanaf € 2.095 p.p. (bij twee personen), inclusief internationale vluchten met KLM. U verblijft tijdens uw reis in centraal gelegen hotels en reist met een comfortklasse huurauto.

Over Destinations

Destinations is de maatwerkafdeling van Zonvaart Reisgroep, een familiebedrijf uit 1964 met 12 vestigingen in Noord-Holland. Onze circa 80 reisspecialisten maken minimaal eens per jaar een verkenningreis. Zo is er voor elke bestemming een specialist in huis. Wij stellen reizen altijd geheel naar uw wens samen. Informeer bij onze adviseurs naar de mogelijkheden.

Meer informatie

Destinations
Middenwaard 16
1703 SE Heerhugowaard
Tel. 0880-66 08 88
info@destinations.nl
destinations.nl
zonvaartreisgroep.nl

RELAXEN OP PARADIJSELIJK MAURITIUS

The St. Regis Mauritius Resort

Op Mauritius, gelegen in de Indische Oceaan, is het optimaal genieten van paradijselijke stranden met wuivende palmbomen, een schitterende onderwaterwereld en idyllische baaien. Maak kennis met deze unieke bestemming en **The St. Regis Mauritius Resort**.

Maar er is meer, zoals de hoofdstad Port Louis, waar het heerlijk struinen is over de centrale markt. Nergens is het multiculturele karakter van het eiland beter zichtbaar, ruikbaar en voelbaar. Een enerverende ervaring, waarbij de meest uiteenlopende tropische vruchten, groenten en kruidensoorten schitterend staan uitgesteld. En het is meteen een prima plek om een gesprek met de locals aan te knopen: die staan op de markt hun verse producten te verkopen.

Flora en fauna spotten

Tijd om de natuur in te gaan, want het is geweldig wandelen in het bergachtige regenwoud Black River Gorges National

Park. U kunt er speuren naar zeldzame dier- en plantsoorten, zoals de Trochetia boutoniana, de nationale bloem van Mauritius. Neem ook een verfrissende duik in de Black River en vervolg uw weg naar de adembenemende waterval in Chamarel. Tip: bezoek in dit park óók de rum-distilleerderij. Andere must sees zijn de botanische tuinen en The Sugar Museum in het district Pamplemousses.

Parelwit zandstrand en turquoise zee

Aan een prachtig 800 meter lang strand, met als decor de indrukwekkende berg Le Morne Brabant, ligt The St. Regis Mauritius Resort. Een verblijf in dit

luxieuze, artistieke resort is als een reis terug in de tijd. Het koloniale verleden is terug te zien in het hoofdgebouw, ‘The Manor’. De romantische, eigentijdse kamers zijn verdeeld over villa’s in de tropische tuin en ingericht met handgemaakt Aziatisch meubilair en verfijnde decoraties. Voor grotere families biedt het resort ook The St. Regis Villa voor 8 volwassenen en 4 kinderen tot 12 jaar. Geniet van een fruitcocktail of een glas champagne aan het strand bij The Boathouse Grill & Kite Bar. En voor wie graag lekker actief is op vakantie: deze unieke locatie aan de lagune is een walhalla voor wind- en kitesurfers. Maar ook snorkel- en duikliefhebbers

komen, dankzij de fascinerende onderwaterwereld, uitstekend aan hun trekken.

Exotisch en culinair genieten

The St. Regis Mauritius Resort bezit maar liefst vijf geweldige restaurants, waar culinaire invloeden van over de hele wereld samenkomen. Variërend van de traditioneel Mauritiaanse en Franse keuken tot exotische gerechten uit India, Japan en Zuidoost-Azië. Ook fijnproevers hebben dus de tijd van hun leven in dit mooie resort.

Meer informatie over deze reis?
Ga naar klm.com/dreamtrips

REISAANBIEDING

9-daagse VIP-reis naar The St. Regis Mauritius Resort vanaf € 2.199 p.p.

Voor Flying Dutchman stelde Executive VIP Travel deze mooie reis naar Mauritius samen.

Inclusief

- Economy Class-retourvluchten Amsterdam – Mauritius met KLM.
- Privé-transfer naar uw hotel v.v.
- 7 nachten in een Junior Suite.

VIP Specials & Familie Special

- 55% hotelkorting.
- Gratis upgrade naar volpension.
- Kinderen onder de 12 jaar (max. 2) verblijven gratis in de kamer van ouders o.b.v. volpension.
- 20% korting bij The Iridium Spa.

Reissom

Deze speciale lezersreis, inclusief 55% hotelkorting, is geldig in de periode 1 mei – 30 september 2019 (bij 2 personen). NB Oktober special o.b.v. halfpension vanaf € 3.199. Excl. hoogseizoentoeslag vluchten, periodetoeslagen, administratiekosten en calamiteitenfonds.

Over Executive VIP Travel

Voor een luxe vakantie naar Mauritius of een andere bestemming binnen of buiten Europa kunt u met ons uw wensen doorspreken. Kwaliteit, expertise en flexibiliteit zijn de uitgangspunten voor het organiseren van uw ‘reis op maat’. Onze expertise is gebaseerd op jarenlange ervaring op het gebied van reizen in stijl met een ongekennde kwaliteit.

Meer informatie

Executive VIP Travel
Coehoornstraat 3
1222 RR Hilversum
Tel. 035-543 15 88
vip@executivetravel.nl
executivetravel.nl

EXECUTIVE VIP TRAVEL

De Andes en de Amazone, koloniale én moderne steden, tropische stranden en nationale parken: Colombia heeft het allemaal. En die enorme diversiteit is precies wat dit Zuid-Amerikaanse land zo aantrekkelijk maakt.

De rondreis begint in hoofdstad Bogotá. U verkent het historische centrum La Candelaria, waar de smalle straatjes de geschiedenis van de stad ademen. Hier wandelt u langs statige koloniale huizen, indrukwekkende kathedralen en kolossale regeringsgebouwen.

Musea hoppen

Een aanrader is een bezoek aan het fascinerende Museo del Oro, dat beschikt over een van de meest indrukwekkende collecties van Zuid-Amerika. De expositie laat meer dan 550.000 oude goud- en keramiekstukken uit heel Colombia zien. Of neem een kijkje in Museo Botero. Dit museum is gewijd aan de Colombiaanse

schilder Fernando Botero, bekend vanwege zijn voluptueuze modellen. Maar er zijn ook schilderijen van andere beroemde kunstenaars te bewonderen, zoals Salvador Dalí en Pablo Picasso.

Koffie kijken

In de koffieregio overnacht u in een authentieke hacienda (landhuis). In deze groene en heuvelachtige omgeving leert u over de teelt van koffie, een van de belangrijkste exportproducten van Colombia. Ook verkent u de nabijgelegen vallei Valle de Cocora, waar gigantische palmen groeien die maar liefst zestig meter hoog kunnen worden. Deze waspalm is de nationale boom van

Colombia. Veel van de flora en fauna in de vallei wordt met uitsterven bedreigd, daarom is het gebied tot natuurlijk heiligdom verklaard.

Prachtig Cartagena

Het betoverende Cartagena ligt aan de Caraïbische kust en wordt door velen gezien als een van de mooiste steden van Zuid-Amerika. Het historische centrum behoort dan ook tot het Unesco Werelderfgoed. De koloniale huizen binnen de stadsmuren zijn in vrolijke kleuren geschilderd en over de balkons golven weelderige bloemen. Er zijn heel veel gezellige terrassen te vinden, en verspreid door het oude centrum liggen

schitterende kerken, kloosters en kathedralen om te bezoeken.

Jungle & stranden

U sluit de reis af in Tayrona National Park, waar u maar liefst 150 vierkante kilometer aan jungle aantreft. U kunt er prachtige wandelingen maken, fietsen, paardrijden of simpelweg heerlijk ontspannen op de geweldige, lange stranden. De perfecte afsluiter van deze rondreis door het mooie Colombia.

Meer informatie over deze reis?
Ga naar klm.com/dreamtrips

REISAANBIEDING

13-daagse rondreis Colombia vanaf € 2.729 p.p.

Voor Flying Dutchman stelde NBBS Reizen deze onvergetelijke reis naar Colombia samen.

Inclusief

Een rondreis volgens het programma ‘Highlights of Colombia’ inclusief retourvlucht Amsterdam – Bogotá met KLM, 11 overnachtingen in midden-klasse hotels en lodges op basis van logies & ontbijt, plus de binnenlandse vluchten Bogotá – Pereira – Cartagena en Santa Marta – Bogotá met Avianca.

In het kort

- Een bezoek aan Bogotá.
- Dagtocht naar Valle de Cocora.
- Alles over koffie in de koffieregio.
- Verblijf in Cartagena, de kleurrijke parel van Colombia.
- Verken de stad Santa Marta en Tayrona National Park.
- Inclusief retourvlucht met KLM.

Uw KLM-ticket

Boekt u liever zelf uw vliegticket met KLM? De Zuid-Amerika-specialisten van NBBS Reizen maken graag een offerte op maat.

Transformatie van Medellín

Medellín heeft een spectaculaire metamorfose doorgemaakt en werd in 2012 uitgeroepen tot ‘Innovative City of the World’. Verleng uw reis door Colombia met een bezoek aan Medellín en ervaar de transformatie van deze boeiende stad.

Meer informatie

NBBS Reizen
Tel. 010 2 891 891
info@nbbs.nl
nbbs.nl

Paros.

EILANDHOPPEN OP DE CYCLADEN

Ontdek in acht dagen dé drie kroonjuwelen van de betoverende Griekse eilandengroep de Cycladen: Mykonos, Paros en Santorini. Een ultiem vakantiegevoel gegarandeerd.

Hop van eiland naar eiland en geniet van een droomvakantie aan de Egeïsche kust. De spierwitgekalkte huisjes met knalblauwe kozijnen, azuurblauwe zee, fijne zandstranden en ruige landschappen met steile kliffen maken van de Cycladen een buitengewoon populaire Griekse eilandengroep.

Idyllisch Mykonos en Paros

Begin op het pittoreske eiland Mykonos, waar u in Mykonos-stad – ook wel klein Venetië genoemd – geniet van een kop koffie met uitzicht op de karakteristieke windmolens. Bezoek de vele boetieks in de smalle, charmante steegjes om vervolgens neer te strijken op een van de prachtige zandstranden. Op de derde dag hopt u verder naar het eiland Paros. Slenter hier door het gezellige dorp Naoussa, waar het zeer goed vertoeven is op het zandstrand Kolimbithres. Tip: dineer ’s avonds aan de haven bij een van de geweldige visrestaurants. Ook de schitterende vlindervallei, ten zuidwesten van de hoofdstad Parikia, is een aanrader.

Zonsondergang op Santorini

Reis af naar het laatste, meest zuidelijke eiland van de Cycladen: Santorini. Een wonder van de natuur, ontstaan na het uiteenspatten van een gigantische

vulkaan op de bodem van de zee. Het mooie eiland staat bekend om zijn adembenemende uitzichten, waarbij vooral de zonsondergang zichtbaar vanuit het stadje Oia onvergetelijk is.

Meer informatie over deze reis?
Ga naar klm.com/dreamtrips

Mykonos.

Santorini.

REISAANBIEDING Ontspannende 8-daagse reis op de Cycladen vanaf € 891 p.p.

Wilt u uw eigen invulling geven aan deze reis? Dat kan. De Cycladen is bijvoorbeeld uitstekend af te wisselen met een rondreis over het vasteland. Vertel ons uw wensen, wij verzorgen graag een rondreis op maat.

Reisschema

Dag 1: Amsterdam – Mykonos.
Dag 1-2: Verblijf Mykonos.
Dag 3-5: Verblijf Paros.
Dag 6-7: Verblijf Santorini.
Dag 8: Santorini – Amsterdam.

Reissom

De prijs is p.p. en op basis van verblijf in tweepersoonskamers.
Hotel Budget vanaf € 795
Hotel Comfort vanaf € 891
Hotel Superior vanaf € 1161
Hotel Luxe vanaf € 1476

Inclusief

- Vluchten Amsterdam – Mykonos en Santorini – Amsterdam met KLM of Transavia.
- Transfers en ferry's.
- Accommodaties in tweepersoonskamers o.b.v. logies en ontbijt.
- Lokale informatie en de taalgids *Wat & Hoe Grieks*.

Exclusief

- Eventuele duurdere boekingsklasse KLM.
- Calamiteitenfonds € 2,50.
- Reserveringskosten € 25.
- Kosten ruimbagage vlucht.

Meer informatie

Polyplan Reizen
Aalsmeederdijk 66
1438 AT Oude Meer/Schiphol-Rijk
Tel: 020-657 56 57
info@polyplan.nl
polyplan.nl

DE HOOGSTE BERG VAN AFRIKA DAAGT JOU UIT

De Kilimanjaro Het dak van Afrika Een onvergetelijke uitdaging

De Kilimanjaro. Het dak van Afrika. Staat deze imposante berg ook on top of your mind? De beklimming blijft je bij. Voor altijd. Op weg naar de 5900 meter hoge top loop je van de Afrikaanse bushes en regenwouden tot vulkanische vlaktes en ijzige gletsjers. Het uitzicht is waanzinnig!

Om de Kilimanjaro te overmeesteren moet je wel tot het uiterste gaan. Deze expeditie test al jouw grenzen, fysiek & mentaal. Het is een tocht waarbij je innerlijke rust vindt. En een tocht dat je een ultiem euforische gevoel geeft als je eenmaal die top hebt gehaald! Verwondering, voldoening, onvergetelijk...

Deze challenge ga je niet alleen aan. Samen met jouw mede klimmers en expeditieleider bereiden jullie je voor op het succes.

De mooiste tocht uit je leven doe je ook niet alleen voor jezelf...

...met jouw expeditie help je duizenden kinderen in oorlogsgebieden. Met jouw support kunnen we deze kinderen beschermen, onderwijs geven en psychosociale hulp. Zo kunnen ze hun verschrikkelijke ervaringen een plek geven. En halen we samen de oorlog uit een kind.

Ga jij de Kili-Challenge aan?

[WWW.WARCHILD.NL/KILI](https://www.warchild.nl/kili)

WAR
child

KILI-CHALLENGE

THE DATEJUST 41

The essential classic, with a movement and design
that keep it at the forefront of watchmaking.
It doesn't just tell time. It tells history.

OYSTER PERPETUAL DATEJUST 41

SCHAAP-CITROEN

T. +31(0)20 346 34 00
schaapcitroen.nl

ROLEX BOUTIQUE

T. +31(0)20 671 47 14
P.C. Hoofstraat 40 - Amsterdam

LEON MARTENS

T. +31(0)43 325 63 63
leonmartens.com